

به روایت
مهدی ذکایی
۴۰ سال تاریخ
زنده و مستند
جزیره کیش
کتاب می شود

صفحه ۷

هفته نامه گردش دولتی

دو سال با
بومیان کیش
کتابی نفیسی
روایتی ماندگار از
رجبعلی مختارپور

صفحه ۴

چهارشنبه ۲۵ اسفند ماه ۱۴۰۰ | 16 March 2022 | ۱۳ شعبان ۱۴۴۳ | سال اول | شماره ۵ | ۸ صفحه

هفته نامه فرهنگی هنری، اجتماعی، گردشگری

آداب و رسوم بومیان کیش

صفحه ۳

معرفی مهدی کشاورز به عنوان مدیرعامل جدید سازمان منطقه آزاد کیش

صفحه ۲

لزوم تعدیل برخی قراردادها و ایجاد تعادل و توازن و نظارت و کنترل در جهت حفظ حقوق پیش خریداران از سوی سازمان منطقه آزاد کیش

به قلم : مدیر مسئول

یکی از ویژگیهای خاص و متمایز قراردادهای متعقد سازمان منطقه آزاد کیش با اشخاص، اعم از اشخاص حقوقی و خصوصی "ویژگی مالکیت زمانی" اراضی است، از آنجا که کیفیت سرمایه گذاری در مناطق آزاد قبی نفسه با چگونگی واگذاری اراضی و استفاده از آن ملازمه وثیق و نزدیک دارد، به منظور حصول نتیجه روشتر و با توجه شرایط خاص واگذاری اراضی و مالکیت آنها در اینگونه مناطق که تماما" بکر و به دولت تعلق دارد، تصویبنامه شماره ۱۴۴۴۸/۲۵۳ ک مورخ ۲۳/۱۰/۷۳ در خصوص نحوه استفاده از زمین و منابع ملی در اینگونه مناطق تصریح و تعیین تکلیف نموده است. نظر به اینکه براساس مقررات خاص مناطق آزاد واگذاری اراضی جهت سرمایه گذاری در قالب "قراردادهای با مالکیت زمانی" بوده و بدیهی است "شخص سرمایه گذار" که هنگام انعقاد قرارداد "تواما" میادرت به دریافت زمین می نماید مکلف است اولاً در بازه زمانی مورد نظر نسبت به اخذ مجوزهای لازم، پروانه ساخت و پایتکار میادرت نماید و در صورت تاخیر در ساخت و اتمام پروژه مورد سرمایه گذاری، امکان فسخ قرارداد برای سازمان منطقه آزاد وجود داشته و با حداقل جرایم سنگینی برای تاخیر کنندگان در ساخت لحاظ میشود، از سوی دیگر، سرمایه گذار موظف است دقیقاً براساس طرح جامع منطقه و نقشه های مصوب اقدام به عملیات اجرایی و "ساخت بنا" نماید، در غیر این صورت با سخت گیری و نظارت سازمان امکان تخلیف و انحراف از نقشه های مصوب به حداقل ممکن خواهد رسید و شاید بتوان این مهم را یکی از مزئیهای اساسی این مناطق در زمینه ساخت و ساز تلقی کرد، هر چند از جهاتی می توان این نوع قراردادهای را همچون قراردادهای "بیعه، پست و کار" به نوعی قرارداد تحمیلی و اجباری تلقی کرد، اما بی شک فواید آن بیشتر از مضار احتمالی است، بطوریکه همه سرمایه گذارانی که به موجب قرارداد میادرت به اخذ اراضی می نمایند، می باید در همان چارچوب تعریف شده اقدام نمایند و به تبع آن نوع و شکل و سیمای معماری چه در زمینه های مسکونی و چه در زمینه های صنعتی و تجاری از یک فرم واحد تبعیت می کنند و اصافاً نظارتها و فعالیتهای صورت گرفته در این ارتباط تاکنون، دارای آثار بسیار مثبتی بوده اند، در "ساده ۱۲" آیین نامه نحوه استفاده از زمین و منابع ملی در مناطق آزاد مصرح است: "موضوع قراردادهای فروش یا اجاره زمین با کسب مجوز از سازمان(مناطق آزاد) قابل انتقال به غیر می باشد، انتقالات قهری از این قاعده مستثنی می باشد".

قبل از تصویب قانون پیش فروش ساختمان در سال ۸۹ و آیین نامه اجرائی آن که با تاخیر اجرائی شده است با توجه به فعل و انفعالات اقتصادی و عدم پای بندی برخی از انبوه سازان یا پیش فروش ساختمانها در این رابطه نوعی نگاه بدبینانه حاکم شده بود، اگرچه این نگاه بدبینانه به نوعی هجشان- اندکی کمتر- پایرجاست، اما بی شک در صورت اجرای قانون

راههایی پیچ در پیچ که به هیچ کجا نمی رفتند

صفحه ۸

فلسفه و علل پیدایش جشن نوروز

صفحه ۶

شیوه معماری معاصر کیش در نیم قرن اخیر

صفحه ۵

در قلب تجاری کیش
بمجموعه از برندها معتبر در خدمت شما هستیم...

اطلاعات: ۰۷۶۴۴۴۴۴۴۴۴

مرکز تجاری کیش
KISH TRADE CENTER

Happy New Year
سال نو مبارک

۱۴۰۰

کیش در قرن جدید
Kish in The New Century

سبلان کیش
Sabalan Kish

Let's Chai!

شما لایق بهترین ها هستید

Alicafé
Real Coffee, Real Taste

مدیرعامل جدید و اعضای هیئت مدیره سازمان منطقه آزاد کیش منصوب شدند

مشاور رئیس جمهور و دبیر شورایی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و ویژه اقتصادی جداگانه اعضای جدید هیات مدیره «سازمان منطقه آزاد کیش» را منصوب کرد.

وزیران عضو شورایی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی در جلسه ۱۸/۱۲/۱۴۰۰ به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با رعایت تصویب نامه شماره ۱۱۳۲۰۰/ت ۴۹۵۱۶ هـ مورخ ۵/۶/۱۳۹۲ موارد فوق را تصویب کردند.

۱- آقای «مهدی کشاورز چافجیری» به عنوان عضو موظف هیئت مدیره سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی کیش به مدت سه سال جایگزین آقای «جعفر آهنگران» می‌شود.

۲- آقای «احمد رجب پور» به عنوان عضو موظف هیئت مدیره سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی کیش به مدت سه سال جایگزین آقای «ناصر آخوندی» می‌شود.

۳- آقای «سعید پورزادی» به عنوان عضو موظف هیئت مدیره سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی کیش به مدت سه سال جایگزین آقای «مصطفی خانزادی» می‌شود.

سعید محمد دبیر شورایی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، امروز دوشنبه (۲۳ اسفندماه) با حضور در جزیره کیش ضمن بازدید از پروژه‌های این منطقه در مراسمی با حضور مسئولان محلی و اصحاب رسانه، «مهدی کشاورز» را به عنوان «مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش» معرفی کرد.

«مهدی کشاورز»، مهندس عمران و ارشد مدیریت کسب و کار و MBA پیشرفته است و مدرک IPMA بین‌المللی را هم در کارنامه علمی خود دارد.

۲۳ سال سابقه کاری در پروژه‌های بزرگ عمرانی و ملی در حوزه نیروگاه، سد، راه، تونل، مسکن، برق و املاک بوده و مدیرعاملی یکی از بزرگترین بنگاه‌های تأمین مالی از طریق اموال غیر منقول نیز در رزومه کاری وی است.

سرلوحه کار مدیریتی ما عقلانی به دور از برنامه‌های نمایش خواهد بود

مبنای عقل با توجه به نیاز سرمایه‌گذاران کیش و بخش خصوصی به عنوان مهمترین حوزه فعال در جزیره باید در همین دوره انجام شود.

مهدی کشاورز با اشاره به دیدگاه دکتر سعید محمد در سرعت بخشی به تکمیل زیرساخت‌های جزیره گفت: تمام طرح‌های نیمه تمام در برنامه میان مدت از اصلی‌ترین اقدامات ما خواهد بود.

همچنین توسعه خدمات مالی، بیمه و بورس در دستور کار قرار گرفته و در زمینه گردشگری درمانی و ورزشی باید فعالیت‌های جدیدی انجام شود. وی اظهار داشت: در برنامه بلندمدت نیز تمرکز ما بیشتر بر موضوع هوشمندسازی خواهد بود و این مهم را باید با تقویت حسن مسوولیت پذیری در انسان‌ها آغاز کنیم. ساماندهی و هوشمندسازی بندر نیز از جمله فعالیت‌های قابل قبولی است که دستور کار قرار خواهد گرفت. به گفته کشاورز تثبیت منابع مالی پایدار نیز از برنامه‌های بلندمدت در منطقه آزاد کیش است.

مهدی کشاورز مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش با تأکید بر این که در چهار مورد برنامه ریزی، اجرا، کنترل و پایش بازخوردها باید فعالیت‌های علمی انجام داد افزود: در چارچوب قانون به این اهداف دست می‌یابیم، در این راستا توان حداکثری در تعامل با افراد و با رویکردی علمی و قانونمند را در دستور کار قرار داده ایم.

کشاورز با بیان این نکته که فساد و امضاهای طلایی جایی در منطقه آزاد کیش کیش ندارد اظهار داشت: از تمامی مسئولان و مدیران مجموعه سازمان خواستار تلاش و همدلی در پیشبرد فعالیتها برای خدمت صادقانه به مردم هستیم.

قول میدهم فردی صادق بوده باشم و به همراه تیم مدیریتی خود بتوانیم پاکدستی را سرلوحه تمامی امور قرار دهیم. به گزارش خبرنگار دولتخانه کیش، مهدی کشاورز مدیرعامل جدید سازمان، با بیان اینکه تجربه مدیران قبلی چراغ راهی برای آینده کیش خواهد بود گفت: در چند هفته اخیر مشکلات مناطق آزاد در حوزه‌های فنی و زیرساختی، زیست محیطی و دیگر موارد را با همکاری دبیرخانه شورای عالی بررسی کرد. وی افزود: خدرا شاگرد که بار دیگر در نظام جمهوری اسلامی ایران به برکت خون شهدا مسئولیتی به من محول شد، در این مدت به صورت ویژه بر حوزه‌های مختلف کیش تمرکز شد و مشکلات عمده را شناسایی کرده اقدامات خوبی از سوی مدیران گذشته انجام شده و بر اساس بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) باید با فعالیت جهادی به درجه‌عالی در تحقق اهداف رسید.

کشاورز در تکمیل این مطلب عنوان کرد: کندی تکمیل زیرساختها، فرآیندهای طولانی اداری، موضوع گرانی اجاره بها و قیمت مسکن در کیش را بررسی کرده و برنامه‌هایی را در نظر گرفته ایم تا فرایندهای غیر شفاف که برای اصلاح آن نیز گام‌هایی برداشته شده در سه برنامه کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت رفع شود.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش اظهار داشت: ما در اجرای برنامه کوتاه مدت سه تا شش ماهه به دنبال فعالیت‌های نمایشی نیستیم و نظم دهی و ساماندهی اوضاع فعلی در این بخش مد نظر است.

وی افزود: شناسایی فرایندها، شفاف‌سازی و زمانبندی آن بر

بندر آفتاب نزدیکترین مسیر برای توسعه و پیشرفت جزیره کیش

لطفاً مزیت‌های و امکانات بندر آفتاب را بیان کنید خوشبختانه بندر آفتاب به لحاظ مسافت با حدود ۹ مایل کوتاهترین مسیر دریایی از سرزمین اصلی به جزیره کیش را دارد که این مسیر نصف مسیر بندر چارک به جزیره کیش می‌باشد. همچنین به لحاظ امکانات بندری و تاسیساتی یکی از مجهزترین بنادر جنوبی استان هرمزگان با دارا بودن یک ترمینال مسافری به وسعت ۵۰۰۰ مترمربع، ترمینال کانتینری، انبارهای سرپوشیده، واحدهای اقامتی، رفاهی و خدماتی می‌باشد.

این بندر یک اسکله تجاری به طول ۹ متر و دو اسکله رور دارد. طول کانال بندر ۲۰۰ متر و عرض آن ۱۲۰ متر و عمق آن ۸ م می‌باشد. حوضچه آن با عمق ۵/۵ متر و حداقل جزر به مساحت ۱۶ هکتار قادر به پذیرش شناورهای با آبخور ۵ متر می‌باشد.

بندر آفتاب اولین بندر در ایران است که با سرمایه‌گذاری بخش کاملاً خصوصی ساخته شده است این بندر دارای بهترین موقعیت در قلب خلیج فارس یکی از بنادر مهم جهت دسترسی استان‌های فارس، هرمزگان و بوشهر به بندر خلیج فارس است.

بندر آفتاب از نظر موقعیت مکانی و بستر دریا امکان توسعه و تبدیل شدن به یک بندر تجاری، مسافری و تفریحی است. این بندر یکی از یکی از عمیق‌ترین حوضچه‌های آرامش برای پذیرش انواع شناورها در استان هرمزگان را دارد.

عنایت به قرار رسیدن نوروز و تردد خودروهای شخصی در مسیر بندر آفتاب کیش بلعکس چه برنامه‌های را تدارک دیده‌اید.

این بندر همانند سنوات گذشته به طور کامل آماده ارائه خدمات به مسافران نوروزی می‌باشد. شرکت کشتیرانی آفتاب از شرکت‌های زیرمجموعه گروه سرمایه‌گذاران کیش با دو فروند شناور لندینگ کرافت و یک فروند شناور مسافری و تعدادی شناور به صورت مشارکتی و استیجاری در ایام نوروز نقش به‌سزایی در انتقال مسافران نوروزی، کالاهای مصرفی و خودروهای مسافری و باری به جزیره کیش را برعهده دارد. مسافری به دلیل مسافت بسیار کوتاه به جزیره کیش استقبال بسیار خوبی جهت استفاده از امکانات این بندر دارند.

لطفاً طرح و برنامه‌های آینده و توسعه امکانات بندر آفتاب را ذکر کنید

- برنامه‌های توسعه بندر آفتاب عبارت است از:
- ایجاد مراکز تفریحی، خدماتی و اقامتی
- تبدیل بندر علاوه بر کاربری تجاری به کاربری گردشگری و سیاحتی است.
- اخذ مجوزهای گمرکی جهت صادرات و واردات انواع کالاهای تجاری
- توسعه بندر آفتاب با افزایش عمق حوضچه جهت پهلوگیری شناورهای با ظرفیت حدود ۳۰ هزار تن

در پایان آمار و ارقام خدمات ارائه شده توسط این بندرگاه را توضیح دهید؟

طی سال ۱۴۰۰ تعداد ۸۰۰ سفر با ۲ فروند شناور فی مابین بندر آفتاب و جزیره کیش و بلعکس انجام گرفته است در سال گذشته تعداد خودروی سواری ۲۰ هزار دستگاه خودروی باری تریلر ۲۱۰۰۰ دستگاه / ده چرخ ۱۸۰۰۰ دستگاه ۶ چرخ ۱۹۰۰۰ دستگاه / خاور ۴۰۰۰ دستگاه / وانت ۹۰۰ دستگاه مجموعاً تعداد ۴۹۶۰۰ دستگاه خودرو سبک و سنگین حمل و حدوداً ۸۰ هزار مسافر با خودرو شخصی از بندر آفتاب به جزیره کیش طی این مدت با شناورهای این شرکت تردد داشته‌اند تا اکنون طب ۱۵ سفر به میزان ۱۲۰ هزارتن سنگ گچ از بندر آفتاب به مقصد کشور قطر صادر گردیده است.

سخن پایانی شما ... در پایان از مدیران و مسئولین محترم سازمان منطقه آزاد کیش و شرکت‌های تابعه تقاضا دارم همانطوری که شرکت گروه سرمایه‌گذاران کیش بطور کامل به تعهدات قراردادی خود عمل کرده است آنها نیز به تعهدات و وظایف شان در قبال مجموعه بندر آفتاب عمل نمایند.

قطعا بهترین، امن ترین، و کوتاه‌ترین، مسیر دریایی از سرزمین اصلی به جزیره زیبای کیش بندر آفتاب خواهد بود و به هر میزان این بندر مورد توجه و حمایت سازمان منطقه آزاد کیش قرار گیرد به همان میزان باعث تسریع در رشد و توسعه اقتصادی منطقه از یک سو و کاهش قیمت تمام شده کالا و خدمات در جزیره کیش از سوی دیگر خواهد شد که قطعاً از منافع آن ساکنین و فعالین اقتصادی جزیره کیش بهره خواهند برد.

سهامداران و سرمایه‌گذاران گروه را چه شرکتها و افرادی تشکیل می‌دهند و اولویت‌های شما چیست؟

اکثریت سهامداران گروه سرمایه‌گذاران از بخش کاملاً خصوصی و از تجار سرمایه‌گذاران اولیه کیش هستند البته سازمان منطقه آزاد کیش هم جزو سهامداران خرد این مجموعه می‌باشد.

یکی از اولویت‌های جدی مدیریت جدید گروه سرمایه‌گذاران کیش در بندر آفتاب توسعه همه‌جانبه بندر آفتاب می‌باشد.

در همین راستا طرح مطالعاتی ایجاد یک مرکز بزرگ گردشگری، اقامتی، خدماتی در جنب بندر آفتاب در دست تهیه است که امید داریم با جمع‌بندی این طرح یکی از دغدغه‌های فعالین اقتصادی جزیره کیش در اسکان نیروهای شاغل به دلیل افزایش بسیار بالای هزینه‌های اقامت و اسکان در جزیره کیش مرتفع گردد.

جنبش تقوی هدف اصلی ایجاد بندر آفتاب و آینده این بندر را چگونه پیش بینی می‌کنید؟

یکی از اهداف اصلی احداث این بندر از ابتدا همین نقش لجستیک آن برای جزیره کیش بوده است که می‌توان گفت علی‌رغم همه محدودیتها توانسته است نقش خود را به خوبی ایفا نماید. این بندر روزانه با ۱۲ سرویس بخش عمده‌ای از کالاهای مصرفی و مصالح ساختمانی جزیره کیش را تأمین می‌نماید که با برنامه‌های توسعه‌ای که در شرکت کشتیرانی آفتاب و خرید شناورهای جدید داریم این نقش پررنگ تر خواهد شد.

آینده بندر بسیار روشن است و حتماً این بندر در آینده‌ای نه چندان دور به یکی از بنادر مهم تجاری و تفریحی استان تبدیل خواهد شد.

آداب و رسوم بومیان کیش

کیش همچون دیگر جزایر وبنادر خلیج فارس از گذشته های دور تاکنون در معرض تماس باحوزه وسیعی از فرهنگهای جهان بوده است.ازسوی دیگر جزیره کیش به تنهایی چند گروه بومی نژادی ، زبانی و مذهبی را در خود جای داده است.این گروه ها در عین حال که در طول تاریخ با یکدیگر زندگی مسالمت آمیزی داشته اند و از نظر فرهنگی بسیار به هم نزدیک شده اند، اما هر یک از آنها همچنان بخشهای مهمی از فرهنگ ویژه خود را حفظ کرده اند.

مهمترین مراسمی که دراین قسمت می‌تواند مورد توجه قرار گیرد عبارتند از: مراسم زار ، مراسم عروسی ، مراسم بومی ، اعیاد مذهبی ، عید نوروز ، مراسم نیمه شعبان ، نیمه رمضان ، یان باقر و...

آیین ،آداب ورسوم متداول بین اقوام مختلف

آداب و رسوم مردم خلیج فارس ، به خاطر مجاورت با دریا و تماس با داخل فلات ایران ، با آداب و رسوم سایر نقاط ایران شباهت کمی دارد.از جمله این آداب و رسوم انواع رقصهایی است که ظاهراً برای درمان بعضی بادها و درمان بیماریها مفید است.ظاهراً عقاید مربوط به بادهای زار از طریق اتیوپی (حبشه) در سرزمینهای اسلامی راه یافته است و عقاید مشابه آنچه در ایران وجود دارد در مصر ، عربستان و عمان نیز تحت عنوان «زار» دیده می شود.مسلمانان و مسیحیان اتیوپی بر این باورند که زار از جمله ارواح خبیثه است که در رودها و چشمه ها بسر می برند و گاه در کالبد انسانها نیز حلول می کنند.انجام بعضی مراسم خصوصاً انواع رقصها این ارواح را مجبور به ترک کالبد انسانی میکنند.این عمل معمولاً به وسیله زنی انجام می گیرد و مراسم چند شبانه روز طول می کشد.رقص همراه با صدای طبلهای کوچک و بزرگ است.در سوماتی نیز همین رقص به نام «سار» وجود دارد.

آیین های خاص مراسم تولد نوزاد و نام گذاری نوزاد

اولین نوزاد برای پدر و مادر عزیز است.مادر در انتظار تولد دختر است که در بزرگی در انجام کار منزل به او کمک کند.پدر هم می گوید اگر اولین فرزند پسر باشد او را در کارها یاری خواهد داد.از نام بزرگان فوت شده طایفه برای نام گذاری نوزادان استفاده می کنند.

آیین های خاص مراسم تغسیل ، تدفین و سوگواری

هنگام فوت زن یا مرد همه نزدیکان و همسایگان اعم از دوست و دشمن جمع می شوند.ابتدا مراسم تغسیل و تدفین انجام می گیرد، سپس فاتحه خوانده و به خانه های خود باز می گردند.روز دوم ، صاحب میت ، ملایی را به مسجد یا مجلس (مضيف) آورده تا قرآن بخواند.مردم تا سه روز به مسجد یا مجلس آمده قرآن یا فاتحه می خوانند.

از روز دوم تا سه روز ، زنان به خانه متوفی رفته و مردان به مجلس یا مسجد می روند و به فاتحه خوانی و سوگواری می پردازند.پس از سه روز که قرآن خوانی پایان یافت ، عصر روز سوم ، خوراکی که از برنج و گوشت تهیه می شود ، به مسجد آورده و به نام «سواب میت» بین مردم تقسیم می شود.در بین محلیان کیش مراسم هفت ، چهل و سال معمول نیست ، فقط روزهای عید فطر و عید قربان به گورستان میروند و فاتحه می خوانند.

آیین های خاص مراسم عروسی ، پله برون ، ازدواج

پس از انتخاب دختر توسط پدر و مادر پسر ، چند نفر از بزرگان خانواده پسر برای خواستگاری به منزل پدر دختر می روند.چنانچه با این وصلت موافقت شد در همان مجلس میزان پول جهیزیه و لباس دختر و تمام هزینه های سه روز جشن و عروسی تعیین می شود.اگر مسأله ای چون مرگ یا بیماری شدید برای دو خانواده پیش نیاید ، سه روز پس از موافقت طرفین در منزل پدر دختر اتفاقی را ترتیب می کنند که به گویش محلی «فرشه» می گویند که همان جحله است.

سه روز جشن گرفته و با دهل و ساز به رقص و پایکوبی می پردازند.در این روزها همه مدعوین به صرف ناهار و شام دعوت می شوند.در شب روز سوم ، مراسم عقد انجام می شود.در بین محلیان جزیره کیش ، مهریه معمول نیست ولی در هنگام صیفه عقد ۱۷ یا ۱۹ سکه بهار آزادی در تعهد داماد گذاشته می شود.پس از عقد یکی از ریش سفیدان دست داماد را گرفته و او را به حجله می برد.زنان هم با اجرای مراسم سنتی ویژه ای ،عروس را به حجله برده و دست او را در دست داماد می گذارد و همه افراد حجله را ترک می کنند و زفاف انجام می شود.

سه روز پس از زفاف زنان برای گفتن مبارک باد نزد عروس می روند و در آنجا با شیرینی و چای و قهوه پذیرایی می شوند.دختران نیز در یک شب از پیش تعیین شده نزد عروس رفته و به او تبریک می گویند.پس از هفت روز ، تزئینات حجله برچیده می شود و شب هشتم زنان محلل به منزل پدر عروس دعوت شده و شادی کنان عروس را به خانه داماد می برند.پس از صرف شام در خانه داماد به منزل خود باز می گردند.

آیین های خاص مراسم عزاداری

ماه محرم برای محلیان شیعه و سنی جزیره کیش یکسان است.سنی ها روز نهم محرم ، روزه می گیرند ، و روز دهم در مراسم عزاداری شیعیان شرکت می کنند ولی سینه نمی زنند.

باورها و اعتقادات بویان در مورد هرس درختان

کارشناسان فضای سبز سازمان منطقه آزاد مطرح می کردند که درخت لور را

شخص مبتلا به زار باید مدت‌ها توسط پزشک ، دوا درمان شده باشد.اگر معالجه نشد ، او را نزد ملای دعائویس میبرند.اگر هیکل بستن و دعاگرفتن هم کارگر نیفتد ، آن وقت نوبت بابا یا مامای زار است که باید دست به کار شود.هنگامی که بابا یا ماما احتمال داد که شخص مبتلای یکی از زارها شده او را مدت هفت روز در حجاب و دور از چشم

دیگران نگه می دارند.ابتدا بدن او را می شویند و سپس هفت روز ممانع می شوند که بیمار ، زن ، مرغ و سگ ببیند.در این مدت ، چشم هیچ زن ، چه محرم و چه نامحرم نباید به روی او بیفتد و اگر بیمار زن باشد ، او را از جلو چشم مردان دور می کنند.

تمام شبهایی که بیمار در حجاب نگهداشته می شود ، ماما یا بابا معجون یا داروی مخصوص زاران را به تن وی می مالند این دارو «گره کو» نامیده می شود که از ۲۱ ماده درست می شود.تمام ۲۱ ماده را در گلاب خیس می کنند و هر شب به تن شخص مبتلا می کشند و مقداری هم به وی می خورانند.

مراسم طلاق

اگر بین زن و شوهر اختلاف افتاد و دو طرف حاضر به مصالحه نباشند طلاق صورت می گیرد و شوهر موظف است ۱۷ یا ۱۹ سکه طلا را که در تعهد اوست به همسر سابق خود تحویل دهد.طلاق در میان محلیان کیش به ندرت اتفاق می افتد ، زیرا این عمل را ننگ میدانند.در گذشته بعضی مردان جزیره تا چهار همسر انتخاب می کردند ولی امروزه برخی از آنان دارای دو زن هستند

مراسم عیدین

عید فطر و عید قربان که بومیان آن را عیدین می نامند مانند عید نوروز از بزرگترین و باشکوه ترین اعیاد نزد بومیان جزیره است.صبح روز عید ساعتی قبل از شروع نماز بانگ «الصلوات یا عبادالله ، الصلوات یرحکم الله »

مؤذن مردان را برای خواندن نماز به مسجد فرا می خواند.نماز عید برای مردان کیش به صورت جماعت خوانده می شود و در گذشته تمام مردان و پسران جوان و نوجوان در نماز عید شرکت می کردند.زنان بومی نیز اعم از شیعه و اهل سنت نماز عید را در منزل می خوانند و سپس مقدمات پذیرایی میهمانان را فراهم می کنند.نماز عید بنا بر عقیده بومیان باید در بیرون از محوطه آبادی برگزار شود.نماز اهل سنت در محوطه ای باز که هم اکنون ساختمان شرکت مهندسی در آن دایر شده است و نماز شیعیان در فضای باز واقع در روبروی بازار مریم کنونی برگزار می شود مکان ثابتی داشت.در سالهای اخیر عید اهل سنت در مسجد و نماز عید شیعیان در مسجد و گاه در فضای باز برگزار می شود.پس از پایان نماز شیعیان بومی به دیدار اهل قبور رفته و فاتحه می خوانند.عید فطر و قربان (عیدین) ۳ تا ۵ روز است و مراسم دید و بازدید در این روزها برگزار می شود.در این روزها گرفتن عیدی با پوشیدن لباس نو و آشتی عمومی مرسوم است.

در گذشته ، صبح روز عید پس از پایان نماز بعضی با صدای بلند به بقیه می گفتند:"فضل الریوک العید"و به این ترتیب دیگران را برای صرف یک صبحانه مفصل به خانه دعوت می کردند.شهبان نیز بسیاری از زنان تا صبح بیدار بودند و آشپزی می کردند.تا صبح در تمام کوچه ها بوی غذای عید می آید و سر و صدای شادی به گوش می رسد.

بومیان خود را موظف می دانند در روز عید رفتن به نزد بازمانگان خانواده های سوگوار که به تازگی عزیزی را از دست داده اند را در اولویت قرار دهند.یک بخش ثابت از مراسم عید در نواختن موسیقی بود که با طبل و نی انبونه ساز می زدند و با خواندن ترانه مردم را به پایکوبی دعوت می کردند.این مراسم در فضای باز انجام می شد و در میانه مراسم شخصی از گروه نوازندگان سینی بزرگی به دست می گرفت و هر کس به وسع خود سکه یا اسکناسی درون آن می انداخت که به این مراسم "فرصت العید" می گفتند.منبع:kishirib.ir

کیشی برای فرزندان خود انجام می دهند به طوری که برای فرزند پسر دو گوسفند و برای فرزند دختر یک گوسفند در صورت امکان قربانی می کنند.

عید معیث

شب این عید بچه های ۱۲-۱۳ ساله در حالی که کاسه هایی در دست دارند در درب خانه ها رفته و صاحب خانه با روی گشاده مقداری حنا به درون کاسه های بچه ها می ریزند و بچه ها کاسه ها را به خانه برده و آن شب همه اعضاء خانواده به دست و پای خود حنا می بندند.در سالهای اخیر فقط زنان میانسال و پیرمردان و پیرزنان و بچه ها حنا می بندند.

آداب و رسوم در کیش، آداب و رسوم، کیش

مراسم اهل هوا

درباره اهل هوا ، آنچه در کتاب اهل هوای غلامحسین ساعدی بدست میآید چنین است:

اهل هوا کسانی هستند که گرفتار یکی از بادها شده و بادهای مرموز و اثیری و جادویی را گویند که همه جا هستند و مسلط بر نوع بشر هیچ کس را قدرت مقابله با آنها نیست و آدمیزاد ، در مقابلشان راهی جز قربانی دادن و تسلیم شدن ندارد.
باده‌ها همچون آدمیان مهربان یا بیرحم ، بینا یا نابینا ، کافر یا مسلمانند. هنگامی که باد سراغ کسی رفت و او را مرکب خود ساخت دیر یا زود ، مریض وهوایی اثر می‌کند. برای رهایی از درد و رنج باد ، باید نزد «بابا» یا «ماما»ی آن باد رفت. برای پایین آوردن و زیر آوردن و زیر کردن باد ، هر بابا یا ماما مجالس و مراسم خاصی برای بازی کردن ترتیب می دهد.طی این مراسم باد را از تن بیمار بیرون می آورد.مجلسی ، سفره ای و خونی و این مراسم همان است که باد می خواهد و به وسیله همین هاست که باد صاف و بینا می شود و شخص مبتلا در جرگه اهل هوا در می آید.

مراسم روز عاشورا

صبح روز عاشورا ، بعضی ها در خانه خود نخود پخته ، فرنی یا حلوا درست می کنند و به عنوان صبحانه برای شب زنده داران حسینی می آورند.

مراسم عزاداری صبح روز عاشورا تقریباً از ساعت هشت صبح شروع می شود ، اما دیگر از سینه زنی و روضه خوانی خبری نیست. ملاز از صبح تا ظهر با صدایی حزین و سوزناک "مقتل" می خواند.در سالهای اخیر "مقتل عبدالزها" می خوانند ، اما قبلاً فقط "مقتل ابی محنف" می خواندند.

موضوع مقتل خوانی در این روز ماجراهایی است که روز عاشورا بر امام حسین(ع) اختصاص دارد و اوج مقتل خوانی است.

همین که ملا شهادت امام را بیان کرد ، از منبر پایین می آید.در این جا یک نفر از جای خود بلند می شود و در حالی که پرچمی را به حالت افقی در جلوی خود نگه داشته است ، با صدایی حزین شروع می کند و به خواندن و راه رفتن درحسینیه:ذوالجناح اقبل من المیدان خالی واولیلا ، ای وای حسینا ...

همه مردم از جای خود بلند می شوند و همراه ملا و پشت سر او ، داخل حسینیه ، شروع می کنند به دور زدن و بعد از هر بیت مرتبه خوان ، عبارت "ای وای حسینم واولیلا ای وای حسینم" را تکرار میکنند.به این مراسم "ذوالجناح" ، به عزاداران ناهار می دهند.

بعد از ناهار همه به خانه هایشان می روند و عصر ، حدوداًسه ساعت قبل از نماز مغرب ، مجدداً به حسینیه برمی گردند.

مراسم زار

برخی از محلیان جزیره کیش و بنادر و جزایر خلیج فارس ، بر این باورند که زار خطرناک ترین و شایع ترین بادهاست. بیشتر مبتلایان «هل هوا» گرفتار این باد هستند.زار را از گویشی که دارد می شناسند که از کدام سرزمین یا دیار آمده است.هر زار ، هنگامی که خون می خورد سیر می شود و به زبان در می آید و از درون کالبد شخص مبتلا و یا حنجره وی با بابا یا ماما صحبت می کند و می گوید که از کدام دیار آمده است.به مبتلایان ، فرس یا مرکب زار گویند. بیشتر قرا «زار" می گیرند.

گفتگو با رجبعلی مختارپور: نویسنده کتاب دو سال با بومیان کیش

لطفاً خودتان را معرفی کنید و بفرمایید از چه زمانی به کیش آمدید و چه اتفاقی باعث شد به کیش سفر و شروع به فعالیت کنید؟

من رجبعلی مختارپور و مازندرانی هستم. تا سال ۱۳۷۵ کیش آخرین جایی بود که من برای کار و زندگی به آن فکر می‌کردم. در این سال یکی از دوستانم (آقای شهرداد میرزایی) به عنوان مدیر روابط عمومی سازمان منطقه آزاد کیش انتخاب شد. ایشان مدتی پس از اینکه کارشان را شروع کردند، به این نتیجه رسیدند که روابط عمومی سازمان واحدی را راهاندازی کنند تا با انجام کارهای مطالعاتی و نظرسنجی، به بهبود امور و فعالیت‌های سازمان کمک کند. با توجه به نوع کاری که تا پیش از آن مشغول انجامش بودم، با من تماس گرفتند و خواستند به ایشان ببینم. چند هفته بعد با دعوت ایشان، سفری به جزیره داشتم و با فضای آنجا آشنا شدم.

بنده تا قبل از سال ۷۵ به کیش نرفته بودم. در سفر کوتاهم به کیش از فضای اجتماعی متفاوت جزیره، روابطی که در سازمان حاکم بود و همچنین کاری که باید آنجا انجام می‌دادم آشنا شدم و علاقمند شدم که در کیش بمانم و فعالیت کنم. از فروردین ۱۳۷۶ به کیش آمدم و تا تابستان ۱۳۸۴ ابتدا در روابط عمومی سازمان به عنوان مسئول واحدی به اسم سنجش و پژوهش و بعدها به عنوان کارشناس پژوهش در طرح و برنامه سازمان کار کردم.

قبل از آغاز نویسندگی به چه حرفه‌ای مشغول بودید؟ چگونه به کار در زمینه فرهنگ علاقمند شدید؟

پیش از آنکه به کیش بیایم، حدود سه سال در مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهری فعالیت می‌کردم که آن زمان زیرمجموعه معاونت عمرانی وزارت کشور بود و در سالهای اخیر جزئی از سازمان شهرداریهاست. علت پیشنهاد آقای میرزایی برای همکاری بنده با سازمان منطقه آزاد کیش، کارهایی بود که تا آن زمان در وزارت کشور کرده بودم. پیش از کار در مرکز مطالعات هم، سه سال کارشناس شهرسازی در مسکن و شهرسازی مازندران بودم. رشته تحصیلی من برنامه‌ریزی شهری بود و چون علاقمند به کارهای پژوهشی بودم، وقتی برای ادامه تحصیل در دانشگاه تهران، از کار قبلی استعفا دادم، به مرکز مطالعات وزارت کشور رفتم.

از سال ۱۳۶۲ که تحصیلاتم را در دانشگاه تبریز شروع کردم، با خواندن بعضی مونوگرافها و بخصوص آشنایی با آثار انجوی شیرازی در این زمینه، با موضوع فرهنگ مردم و دانش بومی آشنا شدم و خیلی به این حوزه مطالعاتی علاقمند شدم. حقیقتاً تعجب می‌کردم که چرا به این موضوع مهم، چندان توجهی نمی‌شود؟ اگر بپذیریم که آثاری که از گذشتگان باقی مانده، به ما کمک می‌کند تا ببینیم چه مسیری را طی کردیم که به اینجا رسیدیم، پس حتماً باید در کنار آثار مادی بچا مانده از گذشته باید به فرهنگ شفاهی هم توجه کنیم. راه نظرم می‌آمد که موضوع توجه به فرهنگ ناملموس، از توجه به فرهنگ ملموس خیلی مهتر است. چون آثار مادی تا صدها سال و هزاران سال بعد هم وقتی از زیر خاک بیرون می‌آیند قابل مطالعه‌اند، اما در قرن حاضر که دیگر فرهنگ شفاهی به صورت سینه به سینه منتقل نمی‌شود، همیشه قسمتی از آن با مرگ هر کدام از کهنسالان، در سینه آنها باقی می‌ماند، به زیر خاک می‌رود و برای همیشه از دسترس خارج می‌شود. متعجب بودم و هستم که چرا بزرگان فرهنگ و علاقمندان به میراث فرهنگی روی این موضوع متمرکز نمی‌کنند؟

این موضوع باعث شد که از همان سالها، مواقعی که از مازندران حضور داشتم، روایتها، زبانزها و تکنیکی که به نظرم می‌آمد از نظر فرهنگی بومی اهمیت دارند را یادداشت کنم. از آن موقع تا حال، هر لباسی که بپوشم، قلم و کاغذ حتماً نئوی جیب من هست، شاید به اندازه یک چمدان بزرگ قیشتها و دست نوشته‌هایی از مازندران دارم که رویی تک‌کافه‌های کوچک و بزرگ ثبت شدند.

این تکنه را هم اضافه کنم که سازمان منطقه آزاد کیش، برای ثبت فرهنگ بومیان کیش از من دعوت نکرده بود. آنها در درجه اول می‌خواستند کار نظرسنجی از مسافران، مسئولان، سرمایه‌گذاران و شهروندان را انجام بدهم تا سازمان با «مسائل کیش» آشنا بشود و کارشناسان روی آن مسائل متمرکز شوند و راهکارها برای رفع مشکلات بیابند. تا حدود دو سال بعد، ما سعی گزارش نظرسنجی تهیه کرده بودیم. ضمن نظرسنجیها، با آنکه در واحد سنجش فقط دو نفر فعالیت می‌کردیم (بنده و آقای مهندس حسن مختارپور) اما سه نشریه داخلی سازمان به نامهای «پیام سنجش»، «کندوکاو» و «گزارشهای ادواری» را در می‌آوردیم که الان در مرکز اسناد سازمان نگهداری می‌شوند. در این نشریات نتیجه نظرسنجیها و کارهای مطالعاتی را از طریق سیستم رایانه‌ای سازمان، در اختیار کارشناسان قرار می‌دادم.

یادم می‌آید یک روز آقای میرزایی به من گفت: در محوطه درست سبزه روی ریشه‌های هوایی درخت لوز کهنسال که آنجا هست، یک گروهایی بنیخ و پارچه دیده می‌شود، بد نیست ببینید که آیا این درخت از نظر بومیها مقدس هست؟ یا اصلاً ما در کیش درخت مقدس داریم؟ برای پیدا کردن پاسخ سوال، رفتم و با بومیان کیش ارتباط برقرار کردم. ایجاد ارتباط با بومیان کار آسانی نبود. آنها به‌راحتی به غریبهها اعتماد نمی‌کردند. به دلیل سابقاتی که از پیش از انقلاب وجود داشت، البته حق هم داشتند که هر حال برای آن مرحله از کار، با مرحوم دریاپر و آقای صدقی گفتگو کردم و به سازمان اطمینان خاطر دادم که در کیش هیچ درختی از نظر بومیان مقدس نیست و احتمالاً کسانی که در چایخانه و مرکز پذیرایی آن دوروبر کار می‌کنند، برای بازار گرمی و رونق بخشیدن به کار خودشان، می‌خواستند به آن درخت تقدس ببندند.

چه شد که به فکر نوشتن کتاب در مورد کیش افتادید و منشأ اثر تاریخی و ماندگار دو سال با بومیان کیش کیجاست؟

آشنایی با بومیان و مردم کیش، ترغیب کرد که مثل مازندران و البته نظام مندتر از آن، بتوانم مطالعاتی روی زندگی بومیان انجام بدهم. با مطالعه اولیه و بررسی آثار منتشر شده متوجه شدم که تا آن زمان در باره فرهنگ مردم جنوب ایران، کار تحقیقاتی بسیار کمی انجام شد. البته معدود کارهای ارزشمندی که در باره فرهنگ جنوب ایران منتشر شده را نامدارانی چون غلامحسین ساعدی، خسرو خسروی و جلال آل‌احمد انجام داده بودند. اما در مقدمه یا متن مطالعات آن بزرگان هم ذکر شده که کتابشان حاصل مطالعاتی کوتاه مدت حتی در حد روز و یک ماه است. کسی نبود که کار تحقیقاتی گسترده درباره جنوب و کیش انجام داده باشد. مطالعات آنها حاصل کار مستقیم نبود. در یک دوره طولانی با مردم اینجا نشست و برخاست نداشتند. در حالی که فرهنگ مردم جنوب ایران واجد ویژگیهایی بسیار ارزشمند و ناشناخته بود.

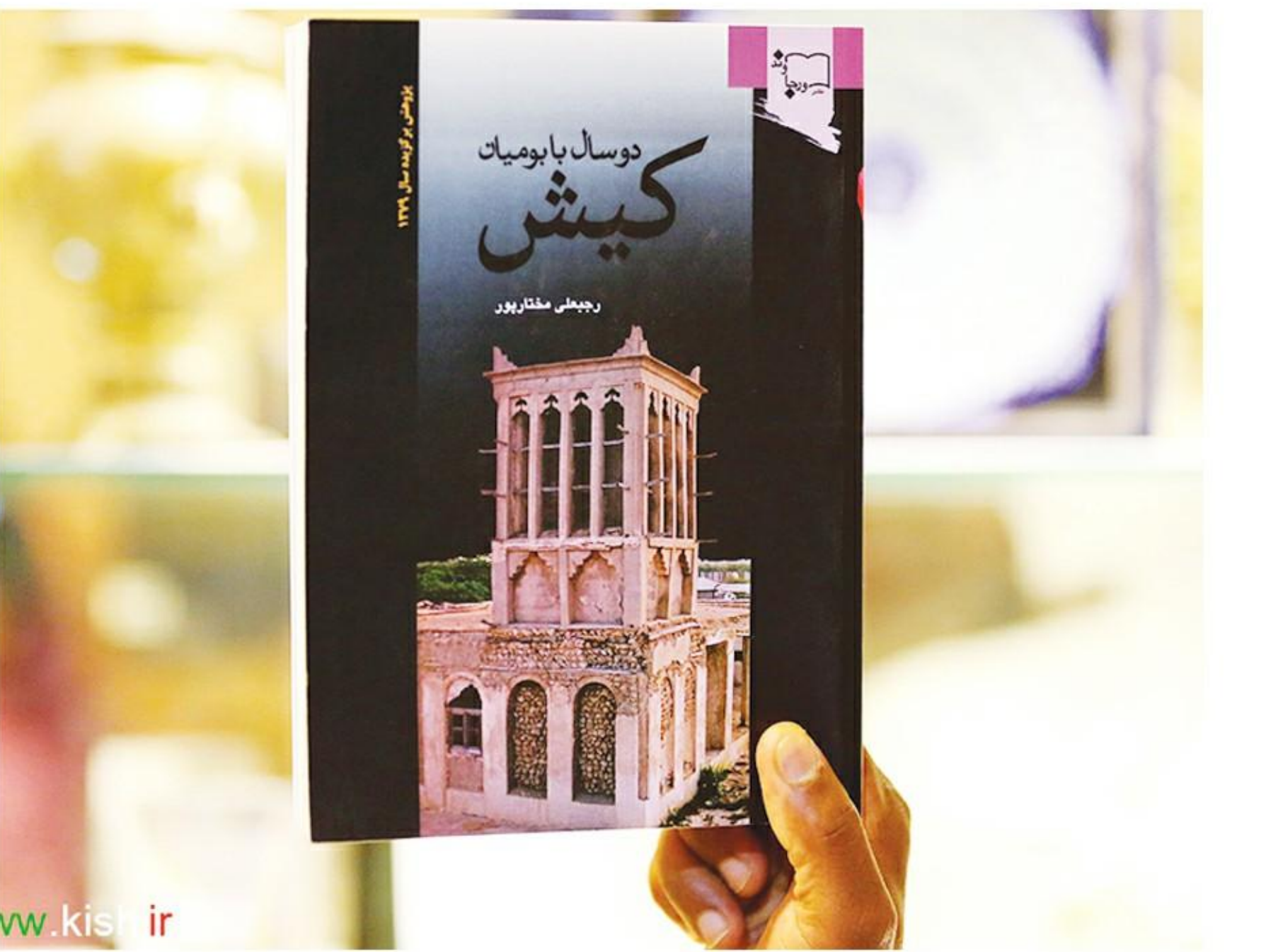
پیش از شروع کار مطالعات مردم‌نگاری، چند گزارش کوچک در ارتباط با موضوع بومیان تهیه کرده بودم که یکی از آنها معرفی جاذبه‌های مردم شناسی کیش بود. کیش جاذبه‌های گردشگری متنوعی دارد که در گروه جاذبه‌های تاریخی، طبیعی، اقتصادی، ورزشی و... قرار می‌گیرند. اما به نظر می‌رسد که از این ظرفیت کیش تا آن زمان غفلت شده بود. در سالهای بعد این مطلب را به صورت مقاله‌ای مفصل در یک نشریه تخصصی گردشگری (ماهنامه سفر) منتشر کردم.

با این گزارش و چند گزارش کوچک دیگر به این نتیجه رسیدم، شناسایی و معرفی فرهنگ مردم کیش علاوه بر ارزشهای فرهنگی که بطور عمومی برای این گروه کارها بیان می‌شود، بنا به دلایلی که در طرح اولیه آن نوشتم و بیان آنها طولانی است، می‌تواند در جهت اهداف سازمان منطقه آزاد کیش باشد. آن زمان آقای مهندس قریب مدیرعامل موسسه توسعه

سخن آخر برای کیش و کشورمان که برای حفظ این دروازه خلیج فارس چه باید کرد؟

بیش از ۱۵ سال است در کیش زندگی نمی‌کنم و به هر حال، خودم را در حد و اندازه آن نمی‌دانم که بگویم برای کیش چه باید کرد! مطمئناً شهروندان جزیره، منافع خودشان را خیلی بهتر از بنده تشخیص می‌دهند. تنها نکته‌ای که مایلم به آن اشاره کنم، ضرورت قدر شناختن و ارج نهادن فرهنگ بومیان کیش است. خوشبختانه گروه‌های علوم انسانی هم، در دانشگاه‌های مستقر در کیش حضور دارند. آرزو می‌کنم با استفاده از حضور اساتید گرامی و دانشجویان علاقمند، مطالعات گسترده‌ای در ارتباط با مردم شناسی و دانش بومی کیش صورت گیرد.

بانوی موفق کیش

نرگس نجمی

متولد ۱۳۶۵ - تهران
مدیر عامل شرکت تراز پردازان نجم کیش
عض انجمن حسابداران خبره ایران
سوابق تحصیلی:
دیپلم حسابداری
فوق دیپلم حسابداری
کارشناسی حسابداری از دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی
کارشناسی ارشد مدیریت مالی از دانشگاه آزاد واحد بین الملل کیش دوره های طی شده:
سرپرستی امور مالی در انجمن حسابداران خبره ایران
استانداردهای جدید حسابداری ایران در انجمن حسابداران خبره ایران
حسابداری حقوق و دستمزد در انجمن حسابداران خبره ایران
نحوه ارائه صورتهای مالی در انجمن حسابداران خبره ایران
حسابداری پیمان های بلند مدت و ساخت املاک در انجمن حسابداران خبره ایران
قوانین و مقررات مالیات بر ارزش افزوده در انجمن حسابداران خبر ایران
مشاوره مالیاتی خبره در انجمن حسابداران خبره ایران
سوابق کاری:
کارشناس حسابداری - گروه قطعات خودرو عظام از سال ۱۳۸۷ الی ۱۳۸۸
کارشناس ارشد حسابداری شرکت جم سازه شرق از سال ۱۳۸۹ الی ۱۳۹۲
مدیر مالی - شرکت کافنت کیش از سال ۱۳۹۲ الی ۱۳۹۵
مدیر مالی - شرکت آریسن سازه آبی کیش از سال ۱۳۹۵ الی ۱۳۹۶
مدیر مالی - واحد تولید نان و شیرینی دامونان از سال ۱۳۹۶ الی ۱۴۰۰
مشاور مالی و مالیاتی چندین شرکت در کیش

در ارتباط با اثرگذاری آثار منتشر شده باید دید که این آثار، در مطالعات بعدی تا چه میزان مورد استناد قرار می‌گیرد. خوشبختانه میزان مراجعه به کتابهای دو سال با بومیان و دانش بومی در معماری سنتی کم نیست. از زمان انتشار این دو کتاب، کمتر مطالعات جدی درباره کیش انجام شده که در فهرست منابع آنها نام این دو کتاب ذکر نشده باشد. مرحوم دکتر احمد قهرمان که «چهره ماندگار عرصه گیاهشناسی» هستند، اولین کسی بودند که در کتاب ارزشمند خودشان (کیش، فلور و پوشش گیاهی آن) بارها به مطالب کتاب دو سال با بومیان اشاره کردند.

دو سال زندگی با بومیان به نوعی حضور تنگننگ و نوشتن این کتاب چه اثری بر زندگی شخصی شما بر جای گذاشت؟

اولین بار بود که به صورت حرفه‌ای روی موضوع فرهنگ مردم کار کردم و پس از آن به این موضوع بسیار علاقمند شدم. وقتی کارم در تدوین این کتاب به پایان رسید و باید قلم خودم را روی زمین می‌گذاشتم تا چند ماه دچار افسردگی شده بودم و احساس ناخوشایندی داشتم. شاید همین احساس موجب شد که به مطالعه منقشه پشاکرد رو بیاورم. تا موقعی که در کیش حضور داشتم، بدون برخورداری از هیچ حمایت دولتی، تنها با نظر لطف رفقای پشاکردی که فرصت سفر و گفتگو با آگاهان محلی را فراهم می‌کردند کارم را ادامه دادم. برخی یافته‌های این مطالعه در سمینارهای علمی یا در قالب مقاله منتشر شد، اما بخش اعظم آن همچنان در کمدم خاک می‌خورد!

در پی دریافت گنجینه‌های مستند و پر رمز و راز کیش این دیار و مردمانش را چگونه یافتید؟

کار و مطالعه روی فرهنگ مردم ایران و دانش بومی بسیار دیر شروع شد و در همین چند دهه از حمایت‌های کافی برخوردار نشد. این درحالی است که همه چیز به سرعت در حال نابودی و فراموشی است. در جنوب ایران کار به‌مراتب کمتر انجام شده. جنوب، دور از تهران است و محققان بجای می‌برای مطالعه به اینجا آمدند. در حالی که فرهنگ جنوب ایران است بسیار غنی است. اگر مقاله کوتاه بنده درباره حمام در کیش، در سه نشریه منتشر شد، یا اگر مقاله با عنوان «منابع و روشهای تامین آب شیرین» به عنوان مقاله برتر انتخاب شد، موضوع هیچ ربطی به توانایی بنده نداشت، بلکه این موضوعات ناشناخته مانده بودند. قطعاً هر کس دیگری بجای من این مطالب را ارائه می‌کرد، با همین استقبال روبرو می‌شد. من فقط این شانس را داشتم که فرصت آشنایی و ثبت فرهنگ مردم کیش را پیدا کنم.

آقای مختارپور چه شده از جزیره کیش کوچ کردید؟

سال ۱۳۸۲ ازدواج کردم همسرم که در تهران کار بیمارستانی داشت، مرخصی تداوم حقوق گرفت و با من به کیش آمد. ما امیدوار بودیم که ایشان در بیمارستان کیش به کارش ادامه بدهد، اما نشد. همسرم البته از علاقه من کار و زندگی در کیش باخبر بود و پیشنهاد داد کارش را رها کند. متقابلاً من هم می‌دانستم که ایشان کارشان را دوست دارند. قبول نکردم و با هم به تهران برگردیم.

قرار بود درباره تاریخ شفاهی کیش کتاب بنویسید نگارش این اثر به کجا رسید؟

کارم درباره تاریخ شفاهی کیش تمام شد. در این طرح با حدود ۴۰ نفر گفتگو کردم. همه مدیران عامل سازمان عمران کیش در سالهای بعد از انقلاب، بعضی مدیران عامل شرکتها، معاونان و کارشناسان، پیمانکاران، سرمایه گذاران و بومیان جزیره از جمله گروههای اصلی بودند که با نمایندگانی از آنها گفتگو کردم.

در حال حاضر موضوعی که روی آن کار می‌کنم تدوین تاریخ معاصر کیش است که با استفاده از یافته‌های تاریخ شفاهی کیش، اسناد و دیگر گزارشهای موجود در این زمینه انجام می‌شود.

از سایر آثار نوشته‌های خودتان برایمان بگویید.

پیش از حضورم در کیش، عمدتاً روی موضوعات مرتبط با برنامه‌ریزی شهری و روستایی کار می‌کردم که با عناوینی مثل روشهای تعیین محدوده شهری، جمعیت شهرها... در مرکز مطالعات منتشر شد. از زمان حضورم در کیش، بجز چند کتاب در زمینه شهری مثل ساخت‌وسازهای شهری، پسماندهای شهری، تأسیسات و تسهیلات خدمات روستایی و نظایر آن، عمدتاً در دو حوزه فرهنگ مردم و تاریخ شفاهی فعالیت داشتم.

در سال ۱۳۸۲ مرکز نشر دانشگاهی «فرهنگ اصطلاحات عامیانه خودرو» را منتشر کرد که با آقای شهرداد میرزایی کار کرده بودم. دو کتاب در زمینه مسگری ایرانی نوشتم چون با وجود پیشینه هفت‌هزار ساله مسگری در ایران، پیش از آن هیچ کتاب مستقل دیگری در این باره نوشته نشده بود. کتاب «تاریخ شفاهی موسسه مطالعاتی و تحقیقاتی اجتماعی دانشگاه تهران» مرا همین موسسه در سال ۱۳۹۷ منتشر کرد و کتاب دو جلدی دیگری که تا روزهای آینده به بازار می‌آید، عنوانش «تاریخ شفاهی شرکت کتاب» است.

آیا کتابی در آرزو و ذهن شما داشته‌اید که روزی بنویسید ولی تا به امروز موفق به نوشتن آن نشده‌اید؟

آرزوهای دور و دراز، لابد مرا شش مرد بازرگانی می‌کند که گذرش به کیش افتاده بود و سعیدی در بارة او گفت: چشم تنگ مرد دنیا دوست را با قناعت پر کند یا خاک گوارا!
در ارتباط با کیش کار «تاریخ معاصر» را در دست دارم و کارهای نیمه‌تمام دیگرم در کیش یکی کتاب «خیال و خاطره» در باره جابانه‌ها (توپونیمی) در کیش است که در آن نام ۴۰۰ مکان در جزیره ریشه‌یابی شده است و دیگری بازخوانی مجموعه اسنادی است که از زندگی بومیان از دوره قاجار تاکنون گردآوری کردم.
کتاب تقریباً تمام شده‌ای در باره پشاکرد دارم که امیدوارم در سالهای آینده منتشرش کنم، چون فرهنگ مردم آن منطقه هم بسیار غنی و جذاب است. کتاب نیمه‌کاره دیگرم تاریخ کانون پرورش فکری کودکان که حاصل گفتگو با بنیانگذار کانون است و یادداشتهای مازندران و خاطرات دوران کودکی از دیگر کتابهایی هستند که دوست دارم به اتمام برسانم.

سیاحتی و آقای میرزایی عضو هیات مدیره بودند. وقتی بنده ضرورت کار روی فرهنگ بومی را مطرح کردم، ایشان هم از این طرح استقبال کردند. موضوع در هیئت مدیره موسسه مطرح شد و با موافقت همه اعضا، کارم را در این زمینه شروع کردم. قرار بود کار را در یک سال به سرانجام برسانم. حتی اولین گزارشی که تحویل دادم عنوانش «یک سال با بومیان کیش» بود، بعداً به این نتیجه رسیدم هنوز نگفته‌های زیادی باقی مانده و از این روی، کار را به مدت یک سال دیگر ادامه دادم.

آقای مختارپور از دو سالی بگویید که در جریان نگارش کتاب دو سال با بومیان کیش بر شما گذاشت!

در این دوره، بزرگترین موفقیت و شاید بهتر باشد بگویم که بزرگترین شانس من آشنایی و جلب اعتماد معتمدان و ریش‌سفیدان کیش بود. آنها با وجود مشغله‌های فراوان، وقتی ضرورت انجام کار و نتایج کار را در سالهای جاری و آینده برای آنان شرح دادم، تمام قد با من همکاری کردند.

با معرفی و حمایت بزرگانی مثل مرحوم دریاپر، آقای شیخ یعقوب شمس، آقایان واعظ، آقایان خرمند و دیگران، بنده توانستم با صیادان روی دریا بروم، با دامداران در محل دامداریهایشان صحبت کنم، در مراسم عروسی و مجلس عزای آنها حضور داشته باشم. در طول آن دو سال و اندی که مطالعات طول کشید، بومیها فقط به سولاتم جواب ندادند، بلکه در مواردی یادداشتهایی برای من تهیه می‌کردند که در کارم از آنها استفاده می‌کردم. مثلاً از مرحوم دریاپر خواهش کرده بودم که هورقت ضرب‌المثلی به یادداشت قبیل از آنکه از یادشان برود، آن را در گوشه‌ای یادداشت کنند تا در جلسه بعد به من بگویند. یادم هست، یکبار به من گفتند: امروز وقتی دخترم را از مدرسه به خانه می‌آوردم، وسط راه ماشین را گوشه خیابان پارک کردم. دخترم پرسید مشکلی پیش آمده؟ گفتم نه، می‌خواهم ضرب‌المثلی که به یاد آوردم را یادداشت کنم. این خاطره آقای دریاپر که نشریانه علامندی و مشارکت ایشان در مطالعه بود، همیشه برایم عزیز و ارزشمند است. خوشبختانه اعتماد آنها در حدی بود که مرا به حریم خانه‌های خود راه دادند، گاهی اوقات تا نیمه‌های شب با هم گفتگو می‌کردیم. آنها صندوقچه‌های اسناد خانوادگی خود را باز می‌کردند و درباره آنها با من صحبت می‌کردند.

آقای مختارپور طی این دو سال زندگی با بومیان چه اتفاقات تلخ و شیرین روی داد و چه مدت طول کشید که شما کتاب را تدوین و منتشر کردید؟

کار نگارش متن کتاب، دو سال و اندی طول کشید، اما کار روی فرهنگ بومی کیش تمام نشد و در سالهای بعد از آن که در کیش بودم همچنان تداوم پیدا کرد. برخی از نوشته‌هایم منتشر شدند و برخی دیگر هنوز منتشر نشده‌اند.

در جریان کار این پژوهش از نظرات استاد جواد صفی‌نژاد استفاده می‌کردم. ایشان در سال ۱۳۴۵ اولین مونوگرافی علمی کشور را در موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران تهیه کرده بودند و در واقع بنیانگذار این شاخه مطالعات علمی در کشور هستند. در دهه هفتاد ایشان برای مطالعه قناتهای جزیره، به کیش رفت‌وآمد می‌کردند و من از راهنماییهای ایشان برخوردار می‌شدم. وقتی گزارش نهایی کیش را آماده کردم، یک نسخه از آن را به ایشان دادم تا از نظرات تکمیلی ایشان استفاده کنم. آقای صفی‌نژاد بعد از مطالعه گزارش، فرمودند یک نسخه از آن را به وزارت ارشاد بفرستم تا در قالب پژوهشهای سالانه دآوری شود. من کار خودم را در سطحی نمی‌دانستم که برای دآوری بفرستم. فکر کردم ایشان از سر لطف اینطور می‌گویند. ایشان در دو نوبت پیشنهادشان را تکرار کردند و وقتی من طفره رفتم، خودشان زحمت کشیدند و نسخه‌ای از گزارش که داشتند را برای دآوری به وزارت ارشاد فرستادند.

در پاییز سال ۱۳۸۰ از «دبیرخانه پژوهشهای فرهنگی سال» تماس گرفتند و گفتند مطالعه‌ام در شاخه فرهنگ مردم، به عنوان پژوهش برتر کشور انتخاب شده است. این کار در مراسم ۲۷ آذر در تالار وحدت (تئاتر شهر) معرفی شد. کمک و راهنمایی آقای صفی‌نژاد باعث شد که بعدها زمینه‌های انتشار کتاب هم مهیا شود.

کتاب دو سال با بومیان کیش چه اثری بر جامعه کنونی کیش گذاشت و چه بازخوردی در جامعه فرهنگی و اجتماعی داشت؟

شاید نشود پاسخ کاملی به این سوال داد. علاوه بر این دیگران باید در این باره قضاوت کنند. اما به صورت کلی می‌توانم ادعا کنم در سالهایی که کارشان سازمان بودم، تلاش کردم از اطلاعاتی که درباره بومیان گردآوری شده، برای بهبود تصمیم‌گیریهام در سازمان استفاده شود. آقای یزدان‌پناه که می‌دانستند با بومیها تماس مستمر دارم، خواسته بودند گزارشی جامع از مشکلات بومیان تهیه کنم که بنده هم گزارش مفصل چهل صفحه‌ای با عنوان «ششم اسفندیار» را تهیه کردم که الان در مرکز اسناد سازمان در دسترس است.

جاذبه‌های مردم‌شناسی کیش را تدوین کردم و در یک نشریه تخصصی منتشر کردم، ولی نمی‌دانم چقدر در تحولات بعدی تأثیر گذاشت. یکی از موضوعات بسیار جدی سازمان در نیمه دوم دهه هفتاد، جابه‌جایی ساکنان سفین قدیم از آن آبادی قدیمی بود. حتی مجتمعی را به عنوان خانه‌های معوض ساخته بودند. اهالی سفین قدیم البته برای ترک خانه‌های اجدادی خود رضایت نداشتند. سازمان منطقه آزاد می‌خواست تجربه سازمان عمران در سالهای پیش از انقلاب (انتقال مردم از ماشه به سفین جدید) را تکرار کند. به همین مناسبت بنده مطالعه مستقلی در باره تجربه سازمان عمران در انتقال اهالی ماشه انجام دادم و نتیجه را در مقاله «از خانه پدری تا خانه سازمانی» در یک نشریه تخصصی منتشر کردم و آنجا مضرات و تبعات منفی این طرح برای سازمان برای و بومیان را تبیین کردم. مدیران سازمان خوشبختانه این طرح را کنار گذاشتند و بعدها سفین قدیم به عنوان یک مزیت برای کیش مورد توجه قرار گرفت. البته ادعا نمی‌کنم که مقاله بنده نظر مدیران را عوض کرد، اما شاید این مقاله هم سهمی در تصمیم‌گیری‌ها داشت؟

معرفی شیوه معماری معاصر کیش در دوره پهلوی

- ویژگی های زیر در اکثر ساختمان های این دوره به چشم می خورد:
- ۱- به کارگیری فرم های تیز گوشه با هندسه پایه مثلث و مربع.
- ۲- استفاده از خطوط و سطوح مورب، شیب دار با زوایای ۳۰، ۴۵، ۹۰ و ۶۰ درجه
- ۳- ساده سازی مفاهیم معماری سنتی ایران (انتزاع مفهومی) و پرداخت ساده به فرم معماری (انتزاع فرمی) در کلیات و جزئیات معماری
- ۴- استفاده از عناصر تکرار شونده موازی و معماری با ضرب آهنگ متوالی
- ۵- استفاده از مصالح و رنگ مشابه و ایجاد هارمونی در معماری
- ۶- ساخت و ساز کوتاه مرتبه در سرتاسر جزیره و کرانه ساحلی
- ۷- بهره گیری از هندسه نا اقلیدسی در نظام شهری

رویکرد سازه ای

در ساخت و ساز بناهای این دوره، در جزیره ای فاقد زیرساخت های لازم و امکانات کافی برای ساخت و ساز گسترده، از بهترین و با کیفیت ترین مصالح و تکنولوژی استفاده شده است. دوام و استحکام بسیاری از این بناها تا کنون، گواهی بر این ادعا است. در بخش سازه و مصالح ساخت رویکردهای زیر مورد توجه سازندگان بوده است:

- ۱- استفاده از سازه بتن مسلح در تمامی بناها
- ۲- استفاده از دیوارهای برشی تینیه ای با استحکام بالا
- ۳- مصالح با کیفیت و با دوام بالا در برابر رطوبت و فرسایش

رویکرد اقلیمی

به دلیل قرارگیری جزیره کیش در اقلیم بسیار گرم و مرطوب و استقرار شرایط آب و هوایی در بیشتر زمان سال، توجه به اقلیم و همسازي و تطبیق بنا با آن، اجتناب ناپذیر است. عاملی که در شیوه معماری معاصر کیش مورد توجه معماران ساختمان های دهه ۴۰ و ۵۰ خورشیدی کیش بوده است. از ویژگی های مشترک ساختمان های این دوره می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ۱- سایه اندازی به وسیله تیغه ها و سایه بان های شیب دار
- ۲- جانمایی ساختمان در جهت باد غالب غربی و شمال غربی (جهت ساختمان شمالی - جنوبی) و بهره گیری حداکثری از کوران هوا و ایجاد تهویه طبیعی
- ۳- انتخاب رنگ روشن در تمامی بناها و کاهش جذب و نفوذ گرما به درون ساختمان

- ۴- تراکم پایین ساختمانی و ایجاد دید و منظر مناسب
- ۵- ایجاد فضای سبز گسترده در فضای خالی میان ساختمان ها

رویکرد زیست محیطی

توجه به محیط زیست و بستر مرجانی کیش در دوره ساخت و ساز دهه ۴۰ و ۵۰ خورشیدی مورد توجه ویژه قرار گرفته است. با نگاهی به نحوه برخورد با بستر طبیعی در آن زمان می توان به دو نکته که مورد توجه طرح توسعه کیش بوده است اشاره کرد:

- ۱- حفظ درختان کهن سال بومی و قدیمی
- ۲- گسترش پوشش گیاهی متنوع در فضای شهری

• ۳- کاهش مصرف انرژی به وسیله هماهنگ ساختن ساختمان ها با اقلیم کیش شیوه معماری معاصر کیش، الگوی توسعه مناطق گردشگری مجموعه این ویژگی ها در تمامی بناهای آن دوره به شکل های مختلف و تفاوت اندک قابل مشاهده است. بناهای شیوه معماری کیش در دوره پهلوی، با توجه به رویکردهای فوق، نظام معماری هماهنگ را به وجود آورده که با کنارهم قرار گرفتن این مجموعه بناها، سمفونی هم آوای کیش به گوش می رسد.

بی شک توسعه مناطق گردشگری بدون توجه به بستر و محیط به عنوان یکی از عوامل مهم در جذب گردشگر، این مناطق را با مسائل و مشکلاتی رو به رو خواهد کرد. اکنون با توجه به الگوهای موفق معماری گذشته در این منطقه، ایجاد تفکر مدیریتی یکپارچه و خلاق در سازماندهی شهری و معماری و بهره گیری از تجارب جهانی در حوزه توسعه مناطق گردشگری می توان بار دیگر ادامه دهنده ی روند حقیقی توسعه کیش به عنوان الگوی موفق در دیگر مناطق گردشگری ایران به ویژه در حوزه معماری و شهرسازی بود.

مهم ترین بناهای این دوره معماری، شامل هتل شایان، ساختمان ساحل کیش (کازینو کیش)، بازار فرانسه، کاخ زمستانی شماره یک (کاخ کیش الیت)، کاخ شماره دو (کاخ مرجان)، کاخ نخست وزیری (ساختمان امور زنان)، مجموعه ویلاهای ارم و دلفین و فردوس، مجموعه هتل و ویلاهای آبادگران، سیمیرغ و تاپ رز، ساختمان اداری بازار فرانسه (ساختمان دانشگاه آزاد اسلامی)، مجموعه مسکونی کمپ معمار، ساختمان بانک ملی، فرودگاه کیش، پلویون اختصاصی و هتل گلدیس می باشد. علاوه بر این، تعدادی بنا در مقیاس کوچک و عموماً با کاربری تانسیسات شهری و خدماتی در سرتاسر کیش به چشم می خورد.

سازماندهی: خطی

با نگاهی به پروژه های ساخته شده در دهه ۴۰ و ۵۰ خورشیدی و حتی پس از آن، سه گونه سازماندهی معماری به چشم می خورد. با شناخت این سه گروه و پروژه های مربوط به هر یک، تصویری روشن تر از آنچه شیوه معماری کیش نام ناهایم در ذهن خواهد ماند.

سازماندهی خطی

در این نوع معماری، پلان ها به صورت خطی و فضاها در یک محور مستقیم سازماندهی می شوند. ترک های موازی و متفرق در این گونه، کاربرد و تنوع فرمی فراوان داشته است. حضور ترک های موازی سازه ای و غیر سازه ای، گاه به سایه بان های عمودی در نمای ساختمان و یا شکل دهنده انواع رواق متصل به ساختمان (بشت بند) محدود شده و گاه نقش جداکننده نیز ایفا می کنند و با امتداد به درون ساختمان، به تفکیک فضای سراسری خطی به چند فضای مختلف و متمایز می پردازند.

با این معیار، مجموعه ویلایی سالار کیش، هتل شایان، بازار فرانسه، هتل گلدیس، هتل آریس (کیش ایر)، بازارچه قدیمی حافظ، ساختمان قدیم نیروی انتظامی، مجموعه مسکونی خانه گستر و مجموعه دانشگاه آزاد (ساختمان اداری بازار فرانسه)، ویلاهای کمپ معمار، ساختمان اداری کیش ایر و در مقیاس کوچکتر انواع پست های برق و موتورخانه در گروه شیوه معماری کیش با سازماندهی خطی قرار می گیرند.

سازماندهی مرکزی

برخی از ساختمان های شیوه معماری کیش دور یک محور مرکزی سازماندهی شده اند. دیوارهای شیب دار با زوایای ۳۰، ۶۰ و ۴۵ درجه، با فرم های متنوع ۵۰، ۴ و ۶ ترک و ... عمدتاً به صورت سازه ای، چرخش یافته و فرم های جذابی را با تناسبات مختلف تولید کرده اند. این بناها بیشتر وجهی ی نمایان داشته و برای کاربری های خاص به کار برده شده است. مجموعه کازینو کیش، ساختمان اداری مخابرات، ساختمان کافی شاپ خیابان ایران و پست موتورخانه مرکز همایش ها و نمونه های دیگر در گروه شیوه معماری کیش با سازماندهی مرکزی جای می گیرند.

سازماندهی طبیعی (ارگانیک)

گونه ای دیگر از سازماندهی فضاها که عمدتاً در کاربری مسکونی و ویلاهای کوتاه مرتبه دیده می شود، سازماندهی به ظاهر طبیعی (ارگانیک) است. در این نوع چینش فضایی، سعی بر قرارگیری نامنظم فضاها با یک منطق طراحی پنهان، در دید مخاطب شده است. بلوک ها و واحدهایی که به تنهایی یک الگوی مشخص و مشابه دارند به گونه ای در کنار یکدیگر قرار گرفته اند که گونه ای بی نظمی را به وجود آورده و در دید انسانی فضایی ارگانیک، متنوع و نامتقارن را سبب می شوند. ویلاهای تاپ رز و آبادگران، ویلاهای ارم و دلفین، مجموعه اقامتی دیندی ها (تخریب شده) و مجموعه چهارصد دستگاه مهم ترین نمونه های شیوه معماری کیش با سازماندهی طبیعی هستند.

رویکرد ظاهری و فرمی

فرم معماری کیش، مهم ترین شاخصه ی این شیوه است. این فرم معماری برای اولین بار در کاخ زیبای کیش الیت و سپس به تمام بناهای آن دوران گسترش یافت. بنا بر گفته ی مهندس محمود منصف این نوع معماری از خط ایران باستان یعنی خط میخی الهام گرفته شده است. به طور کلی

تا این زمان، معماری بومی، معماری کاملاً غالب جزیره محسوب می شد. انتخاب ماشه به عنوان مرکز توریستی کیش، پایه های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیمای عمومی جزیره از جمله نوع معماری آن - را به کلی دگرگون کرد. با فاصله نسبتاً اندکی از زمان تهیه طرح جامع، خانه های بزرگترین آبادی کیش (ماشه) که بیش از نیمی از جمعیت این جزیره را در خود جای می داد، تخریب شد و مردم به خانه هایی که سازمان عمران کیش در فاصله بسیار دورتر از ماشه ساخته بود کوچانده شدند. هم چنین آبادی سجم به کلی خالی از سکنه شد.

ذکر این نکته ضروری است که زمان شروع طرح توسعه کیش، روستاها و مراکز جمعیتی این جزیره در وضعیت نامطلوب از نظر سطح امکانات، رفاه و بهداشت به سر می بردند. لذا پس از بررسی های فراوان، سازمان عمران کیش، تصمیم به جابه جایی و تجمیع مراکز جمعیتی در یک منطقه جدید به نام سفین جدید گرفت و خانه هایی را با همان شکل سنتی و منطبق بر نیازهای آن زمان بومیان کیش ساخته و در اختیار آنان قرار داد.

اهمیت موضوع

در این سال ها برای ایجاد تشخیص در کیش و معرفی کیش به عنوان یک مقصد ممتاز گردشگری، معماری منحصر به فردی در کیش شکل گرفت. محمود منصف، مدیرعامل سازمان عمران و فرماندار کیش که در عین حال مبتکر این سبک معماری بود، درباره آن می گوید: ((این معماری از طرح های کاملاً ایرانی الهام گرفته و از زیربنای فکری ممتازی بهره مند است. من از سال ها پیش به ارتباط بین خط و معماری کشورها توجه داشتم و بالاخره به این نتیجه رسیدم که خط هر کشور با معماری آن رابطه مستقیم و بسیار نزدیکی دارد. خط چینی با معماری آن کشور، خط عربی با معماری عرب و دوران اسلامی ایران و معماری ایران باستان با خط میخی ارتباط مستقیمی دارند. تاریخ ما شامل و شاهد هر این سه بوده است. یعنی هم خط میخی داریم، هم تحت تاثیر و سلطه مغول بودیم که معماری دوره سلجوقی هم از این سبک است و دوران صفویه هم بر اساس یافته های زبان عربی به معماری پرداختیم. ما آمدم همه این ها را به عنوان تاریخ پذیرفتیم و با توجه به این که این دوران، زمان علم و تکنیک است، بر اساس خطوط هندسی قائم، افقی و عمودی که پایه مثلث، مستطیل و مربع است، سبک معماری کیش را بنا کردیم و تمام حجم هایی که در این جزیره می بینیم، همه ساخته شده از خطوط تند و تیز هندسی است و تمام حجم ها کاملاً ایرانی است. مثلاً کاخ نخست وزیری از حوضخانه های یزد و کرمان الهام گرفته شده، منتهی به جای خطوط منحنی و سوراخ های عجیب و غریب، از خطوط تند و تیز هندسی استفاده شده است و اسکلت ساختمانی از بتن آرمه می باشد. این سبک معماری، ویژه این زمان است و در هیچ کجای دنیا نظیر ندارد.))

در همین سال ها، سازمان عمران کیش، مجتمع مسکونی را برای اهالی ماشه در شمال غربی جزیره بنا نهاد. ((مجله طراحی شده سفین جدید، با خیابان ها و کوچه های پر پیچ و خم که عرض آن مرتباً تغییر می کند و میدان گاه هایی با ابعاد نامنظم و قطعات زمین با اشکال نامنظم، بافتی به ظاهر کاملاً ارگانیک دارد. علاوه بر این، معماری خانه ها ساده است. در یک طبقه ساخته شده و در آن ها از خطوط تند و تیز هندسی، طاق های شکسته و معماری الهام گرفته شده از خط میخی که در نواحی توریستی کیش ساخته شده است، خبری نیست)) (مختارپور، رجبعلی، ۱۳۸۸).

دانش بومی در معماری سنتی

با بررسی مجموعه اطلاعات بسیار محدود در خصوص این گونه معماری، بازدهیهای میدانی نگارنده از تمامی بناها و مصاحبه های تخصصی صورت گرفته با دست اندرکاران و متخصصین آشنا با این شیوه معماری، می توان گفت در خصوص چگونگی شکل گیری این شیوه معماری، احتمالات زیادی وجود دارد. آنچه در الگوی توسعه معماری کیش پیش از سال ۱۳۵۷ اتفاق افتاد، تهیه طرح جامع توسط شرکتی معتبر و متخصص (کنسرسیوم مرکوری) و اجرای این طرح توسط بازوی اجرایی همان شرکت بود. کنسرسیوم مرکوری با پشتیبانی فرح پهلوی، که نقش مهمی در پیشبرد امور فرهنگی و هنری داشت به کیش وارد شد و همکاری گسترده ای با شرکت های خارجی از جمله شرکت های فرانسوی داشت. توجه ویژه ی حاکمیت زمان به توسعه گردشگری، گسیل تسهیلات و امکانات دولتی به این منطقه، مدیریت یکپارچه ی تدوین و اجرای طرح توسط یک فکر واحد و مدیران توانمند و خلاق، از جمله عوامل موفقیت در توسعه کیش محسوب می شود. البته ذکر این نکته ضروری است که با شروع به کار در منطقه ای بکر و دست نخورده، فرصت های بیشتری جهت تحقق ایده ها و رسیدن به اهداف آرمان گرایانه فراهم است. در هر صورت، با نگاهی به وضعیت نظام شهری و معماری و شیوه مدیریتی دهه ۴۰ و ۵۰ کیش، موفقیت الگوی سابق در مقایسه با وضعیت فعلی مشهود است.

در خصوص چگونگی شکل گیری این شیوه معماری، احتمالات زیادی وجود دارد. مهم ترین آن یک جنبش جهانی است که در ایران نیز به صورت بومی شده بازتاب پیدا کرده است. جنبش ساده سازی و مینیمالیسم جهانی در دنیا مقارن با شروع اولین طرح توسعه کیش پیش از انقلاب اسلامی بود. به واسطه حضور دانشجویان و دانش آموختگان آشنا به معماری ایرانی، استاید به روز و همگام با جنبش های هنری و معماری جهان در صحنه معماری و صنعت ساختمان پیش از انقلاب اسلامی ایران و همچنین روند طبیعی گسترش جنبش های معماری مدرن و پس از آن برنوتالیسم و مینیمالیسم در سراسر جهان، شیوه ای نو در نقطه ای از سرزمین ایران شکل گرفت که از آن به شیوه معماری معاصر کیش نام می بریم. این شیوه معماری، ادامه ی گونه ای از معماری مدرن جهانی است که اندکی پیش از آن، در تقاطع از جهان آغاز شده بود و دوران تجربه و شکل گیری خود را می گذراند. شیوه معماری معاصر کیش، ادامه دهنده و تکامل یافته ی آن جریان اولیه در معماری مدرن است که با خلاقیت معماران ایرانی، در برخی موارد بومی شده و در کارکردهای گوناگون از آن بهره گرفته اند. این شیوه معماری اعتراف پذیر، تطبیق پذیر و زیبا و به دلیل داشتن الگوی مشخص، قابل گسترش و تکامل در طول زمان است که با ویژگی های خاص فرمی، توجه به ملاحظات اقلیمی، فرهنگی و اجتماعی متناسب با زمان، شکل دهنده معماری کیش پیش از انقلاب در جزیره کیش می باشد.

معرفی بناهای شیوه معماری معاصر کیش در دوران پهلوی

اکنون پس از گذشت نزدیک به چهل سال از دوره پهلوی، برخی از بناهای آن دوره همچنان پا برجا باقی مانده اند که تعداد کمی از آن ها با تغییر کاربری به صورت فعال مورد استفاده قرار می گیرد و بقیه به صورت غیرفعال و در معرض تخریب رها شده اند.

تهیه و تألیف: ابوالفضل جعفرپور
(فارغ التحصیل کارشناسی ارشد معماری دانشگاه تهران، پردیس بین الملل کیش) منتشر شده در شماره پنجم، فصلنامه معماری و ساختمان، بهار ۱۳۹۶

چکیده

جزیره کیش، ننگین خلیج فارس، از دیرباز تا کنون تاریخ پرفراز و نشیب را سپری کرده است. دیاری زیبا و آباد با فرهنگ غنی که برای بسیاری از مردم ناشناخته مانده است. هدف از این پژوهش، بازشناسی اجمالی دوره ای مشخص از تاریخ معاصر کیش با تاکید بر نوع معماری آن می باشد. با نگاهی به دوره های تاریخی کیش، سبک زندگی و نوع معماری آن، معماری سنتی و بومی کشورهای دیگر از جمله ایران، شهرهای بزرگی که بنا بود جزیره کیش به یک مقصد گردشگری بین المللی تبدیل شود و کمتر اثری از زندگی شهری در دیگر مناطق حوزه خلیج فارس نبود، جنبشی در حوزه نظام شهری و معماری شکل گرفت که علی رغم عمر کوتاهش، در زمان خود، به دستاوردی ارزشمند تبدیل شد و هم اکنون پس از گذشت سال ها نیز، همچنان در برابر چشم مخاطب قرار دارد و مورد قضاوت قرار می گیرد. حال با توجه به تبیین اهمیت موضوع، با نگاهی به پیشینه معماری کیش، در دهه های گذشته و قرار گرفتن این آثار در معرض فراموشی و تخریب، ضرورت حفظ و بازشناسی این آثار ارزشمند معماری را پیش از پیش روشن می کند.

معماری کیش از گذشته تا کنون

معماری ابنیه کیش به طور کلی به چهار گروه مختلف دسته بندی می شود. گروه اول ابنیه معماری متعلق به دوران گذشته و قبل از طرح توسعه کیش است. در این گروه ساختمان های سنتی در بافت روستایی قرار می گیرند که عمدتاً ساختمان های با مصالح بنایی موجود، با فرم بسیار ساده و دارای حیاط مرکزی است. همچنین مساجد سنتی کیش نیز در این گروه قرار می گیرند.

گروه دوم معماری معاصر کیش است که در دوره حکومت پهلوی دوم و در دهه ۴۰ و ۵۰ خورشیدی، عمدتاً در شرق و شمال جزیره ساخته شد. مهم ترین رویکرد توسعه کیش در این دوران، تبدیل این جزیره بکر به مقصد اول گردشگری خاورمیانه و رقابت با مقاصد گردشگری تراز اول جهان بود. این دسته از ساختمان ها با مصالح و تکنولوژی جدید و با فرم مدرن و به صورت کاملاً هماهنگ و مدیریت شده ساخته شده اند که در طراحی آنها عمدتاً از قواعد مشخصی استفاده شده است.

گروه سوم ساختمانیهای پس از انقلاب ۱۳۵۷ و در راستای ادامه طرح توسعه کیش با هدف افزایش جمعیت و در ادامه جذب گردشگر داخلی ساخته شدند. بازارهای متعدد در مرکز کیش با سبک معماری مدرن، با نماهای شیشه ای و با استفاده از سازه فولادی و بتنی و با تراکم بالا ایجاد شدند. همچنین ساخت مجتمع های مسکونی با اشکال و فرم های گوناگون و البته ناهماهنگ و پراکنده، در همین دوره آغاز شد.

گروه چهارم ساختمان ها همزمان با شروع ساخت منطقه جدید مسکونی کیش تحت عنوان منطقه مسکونی نوینیا به وجود آمد. در این دوره ساختمان های فراوان شامل برج های مسکونی بلندمرتبه در نواحی ساحلی و هتل ها و واحد های اقامتی ساخته شده است. همچنین ساخت مراکز خرید تجاری، اداری و ویلاها با شیوه های گوناگون معماری غرب و حتی طراحی و اجرای ساختمان با معماری رومی و یونانی در کیش در این دوران ادامه یافت. برج سازی در سواحل دریا رویکرد غالب این دوره است و همچنان نیز ادامه دارد. پس از بررسی اولیه ادوار زمانی توسعه کیش، آنگونه که دریافت می شود، روند توسعه در برخی سال ها متوازن و پایدار و رو به جلو بوده و برخی از ادوار نیز روندی نزولی را تجربه کرده است.

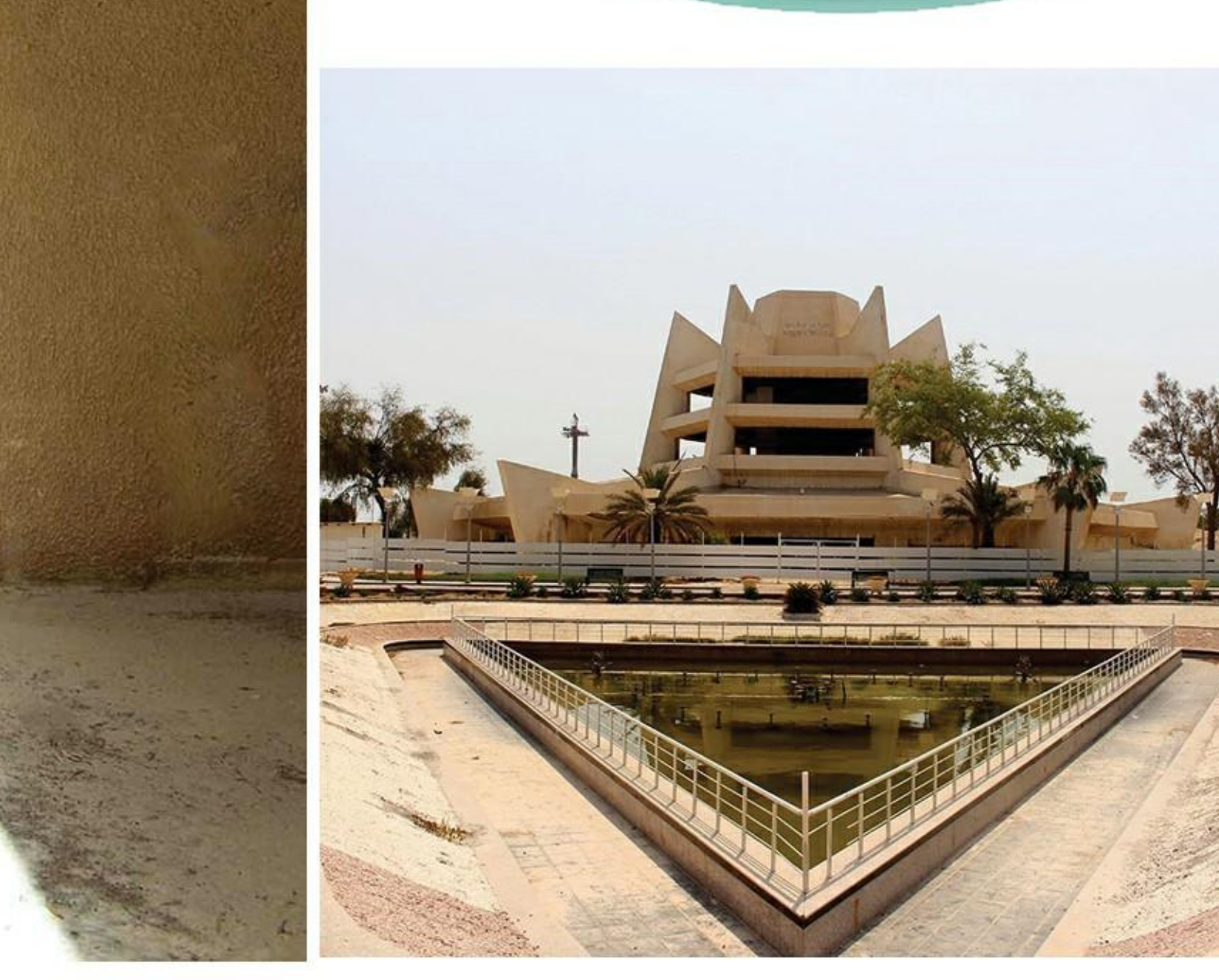
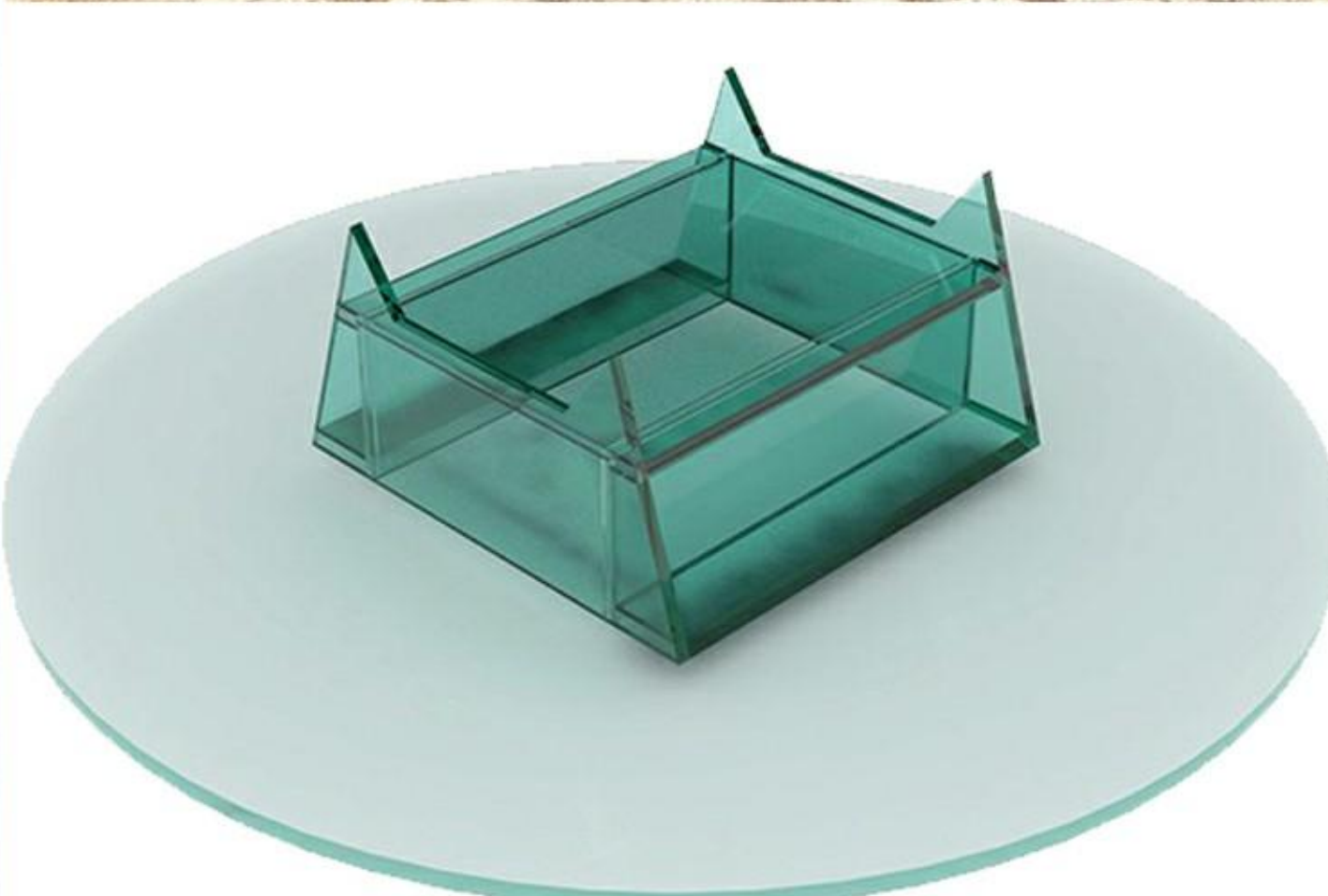
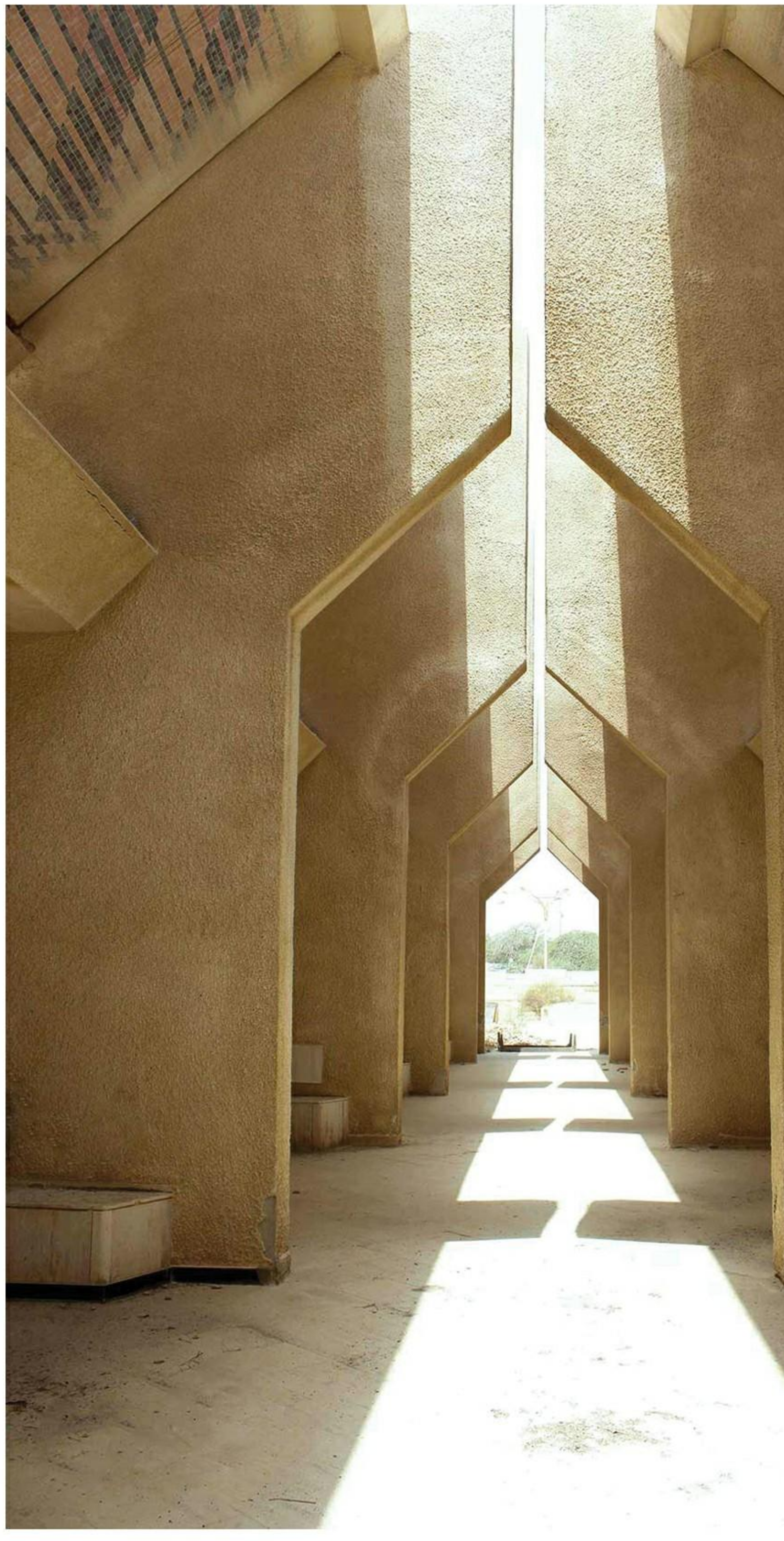
شیوه معماری معاصر کیش در دوره پهلوی

شیوه معماری معاصر کیش به عنوان یک عبارت کلی مورد توجه قرار می گیرد که پس از بررسی و مطالعه ی معماری جزیره از ابتدا تاکنون، به معماری دوره ی پهلوی دوم در سال های ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۷ اطلاق می گردد.

در دوران پهلوی دوم و در جزیره کیش، بناهای مختلفی با کاربری و مقیاس متفاوت از الگوی ویژه طراحی و اجرا شدند. برخی ویژگی های این نوع معماری و مهم تر از همه جنبه ی فرمی آن، در اولین برخورد، نگاه هر بیننده را به خود جلب می کند. این شیوه معماری در ایران منحصر به جزیره کیش می باشد. اکنون تعدادی از ساختمان های مربوط به آن دوره در این جزیره به یادگار مانده است که تمامی آن ها واجد ارزش هنری بوده و بی شک جایسته قرارگیری در فهرست میراث فرهنگی و ملی است.

شکل گیری شیوه معماری معاصر کیش

در دهه چهل، جزیره کیش برای ایجاد یک منطقه تفریحی در بخش جنوبی ایران و به منظور تأمین محل مناسب جهت گذراندن تعطیلات در ماه های سرد زمستان انتخاب شد. بلافاصله کاخ زمستانی شاه، وزیر دربار و نخست وزیر در این جزیره ساخته شد. بنا به گزارش طرح جامع کیش در سال های پیش از انقلاب، مفهوم تمام عیار ایجاد یک منطقه تفریحی و گردشگری در کیش که هم مبارزه طلبانه و هم ترغیب کننده است، با کاخ زمستانی شاه جرقه زد. گروه مشاوران تهیه کننده طرح جامع، به عنوان اولین فاز، سواحل شمالی و شرقی جزیره را به دلیل داشتن سواحل ماسه ای برای طرح های توسعه آبادانی برگزیدند. در این منطقه، بهترین سواحل، خاک ها و چشم اندازها در دسترس است. ترکیب زمین و صخره های برآمده که اساساً به موازات ساحل است، دیدگاه و منظر مهیجی برای شهرسازی است و به عنوان جایگاه طبیعی برای رشد و ارتقا در بلندای اطراف قصر زمستانی عمل می کند. چند نسل پیش از این، اجداد بومیان کیش نیز این مکان مهیج برای شهرسازی را به عنوان محل مناسبی برای سکونت خود انتخاب کرده بودند. آب و خاک مناسب، تعیین کننده ترین عامل در این انتخاب از نظر بومیان بود.

تولد دهمین دلفین در مجموعه پارک دلفین‌های کیش

مدیر پارک دلفین‌های کیش از به دنیا آمدن دهمین دلفین در این پارک خبر داد و گفت: این دلفین سومین فرزند سالی (دلفین مادر) در این مجموعه است.

تولد دهمین دلفین در مجموعه پارک دلفین‌های کیش به گزارش خبرگزاری صداوسیما مرکز کیش، محمد مبینی، گفت: تیم ۲۴ نفری شامل مربی و دام پزشک کنترل دمای آب و تغذیه دلفین مادر را از ۶ ماه گذشته برعهده داشته اند.

وی گفت: زاد و ولد دلفین در شرایط اسارت نیازمند دانش و تکنولوژی است که مجموعه پارک دلفین‌های کیش با تحقیقات گسترده و انجام آزمایش‌های مختلفی، چون سونوگرافی و آندوسکوپی توانسته در این زمینه موفق شود.

محمد مبینی با اشاره به اینکه دمای مناسب آب برای دلفین‌ها ۱۸ تا ۲۲ درجه است، افزود: در مجموعه پارک دلفین‌های کیش با دستگاه‌های خنک کننده دمای آب برای نگهداری دلفین‌ها را مناسب سازی کنند.

مدیر مجموعه پارک دلفین‌ها با اشاره به اهمیت تغذیه مناسب برای دلفینها، گفت: انواع ماهی‌های مختلف و مولتی ویتامین های مورد نیاز بصورت مستمر در اختیار دلفین‌ها قرار می‌گیرد.

میلا قدسی سرمربی دلفین‌های پارک دلفین‌های کیش نیز گفت: مراقبت و نگهداری از مادر دلفین، ۶ ماه قبل از تولد نوزاد آغاز می‌شود و تا یک سال بعد از تولد ادامه دارد.

وی افزود: در لحظات اولیه تولد، مادر تلاش می‌کند تا با روی آب آوردن نوزاد شیوه شنا و نفس‌گیری را به بچه دلفین آموزش دهد. سال گذشته نیز دو دلفین در اتفاقی نادر بطور همزمان در مجموعه پارک دلفین‌های کیش به دنیا آمدند.

ممنوعیت پلاستیک با تلاش دختر ۱۲ ساله در بالی اندونزی

تولم ای: ممنوعیت کامل یا ممنوعیت بخش
تولم بخشی: امد مالیات یا هزینه بر استفاده
تولم روز: در حال اجرایی شدن ممنوعیتها

مقررات کشورها در استفاده از کیسه های پلاستیکی (۲۰۲۱)

National-level regulation to ban/limit the use of plastic bags (2021)

اودگی پلاستیکی یکی از مشکلات محیطی اصلی و بنیادی در دنیای امروز به شمار می‌آید زیرا تولید پلاستیک‌های یکبار مصرف باعث شده است تا سازگاری با آنها با دشواری‌های بیشتری همراه شود. اودگی پلاستیکی مسأله‌ای است که بیشتر در کشورهای در حال توسعه آسیایی و اقیانوسیه دیده می‌شود که در آن‌ها سیستم‌های جمع‌آوری زباله معمولاً به صورت ناکارآمد فعالیت می‌کنند و یا اینکه اصلاً وجود ندارد. اندونزی یکی از کشورهای بزرگ تولیدکننده پلاستیک به عنوان پسماند است. بالی اندونزی سالانه بیش از ۱.۶ میلیون تن پسماند تولید می‌کند که ۳۰۳ هزار تن آن پلاستیک است. ملاتی در سال ۲۰۱۳ هنگامی که ۱۲ ساله بود به همراه خواهرش ایزابل که در آن زمان ۱۰ ساله بود، بای‌بای کیسه پلاستیکی "را تأسیس کردند. آنها توانستند با موفقیت تفاهم نامه‌ای را با دولت بالی برای ممنوعیت پلاستیک‌های یکبار مصرف امضاء کنند. این دو خواهر پس از شرکت در یک کلاس درس در مدرسه درباره رهبران تأثیرگذار جهان از جمله نلسون ماندلا، مارتین لوتر، کینگ جونیور و ممانتا گاندی تصمیم گرفتند با اتحاد ایده ساخت "بای‌بای کیسه‌های پلاستیکی" خود را جلودانه کنند.

آنها متوجه شدند که بیش از ۲۰ کشور قبلاً کیسه‌های پلاستیکی را ممنوع کرده یا مالیات گرفته‌اند. ملاتی می‌گوید: "ما بدون یک برنامه تجاری یا استراتژی و بودجه خاصی و مشتاقانه به جلو رفتیم و در ابتدا استفاده کیسه پلاستیکی را در خانه خود را ممنوع کردیم." این خواهران در شبکه‌های اجتماعی طرح خود را اعلام کردند و با کند پیش رفتن خواسته‌هایشان دست به اعتصاب غذا زدند و این باعث شد که فرماندار آن زمان از آنها دعوت کرد که به دیدن او بیایند.

ملاتی می‌گوید: «در عرض ۲۴ ساعت، ما یک تماس تلفنی داشتیم و روز بعد ما را از مدرسه گرفتند و دفتر فرماندار اسکورت کردند» در نهایت فرماندار جدید بالی قانون ممنوعیت پلاستیک‌های یکبار مصرف را در سال ۲۰۱۹ اعلام کرد که بخش زیادی از آن نتیجه تلاش‌های خواهران و همکاران آنها بود. مسئولیت اجتماعی تعهدی است که ما در قبال جامعه و محیط زیست کره زمین داریم. فارغ از شرایط اقتصادی، اجتماعی و سیاسی باید حواسمان به جایی که در آن زندگی می‌کنیم و از آن بهره می‌بریم باشد.

در جزیره کیش تلاش‌هایی برای رسیدن به کیش رویایی «کیش‌دونپلاستیک» از چند سال پیش آغاز شد در شرایط کرونا آندکی از شتاب و تبلیغات کاسته شد و لی برای بهتر شدن و محقق شدن آن همه با هم یادت تلاش کنیم.

راستی در خریدهای خود ساک خریدی بادتون نرم!

ماهگیر جزیره کیش بزرگترین مجسمه فیگوراتیو کشور

مجسمه ماهگیر جزیره کیش با ۱۲ متر ارتفاع بزرگترین مجسمه فیگوراتیو کشور است. به گزارش روابط عمومی و اموربین‌الملل سازمان منطقه آزاد کیش، درپهشت خانواده‌ها اگرچه کرانه شرقی سواحل نقره فام خلیج فارس سری بزیند از دور دست مجسمه‌ای می‌بینید که تداعی‌کننده مردمان ساحل نشین است. نزدیکتر که می‌روید دیدن مرد ماهگیر ۱۲ متری علاوه بر بهت و حیرت، لیخنه لطیفی از رضایتمندی برچهره‌ایان می‌نشانند که حس هنردوستی هربیننده‌ای را نوازش می‌کند.

این مجسمه، مرد ماهگیر جزیره کیش و بزرگترین مجسمه فیگوراتیو کشور است. مرد ماهگیر با ارتفاع ۱۲ متر در مدت زمان ۳ ماه توسط ۴ هنرمند ایرانی در مشهد مقدس و در سه کارگاه ساخته شد. این مجسمه از ۱۲ لایه فایبرگلاس با ضخامت حدود ۳ سانتی متر به همراه رزین ساخته شده و حاوی ۶ تن آهن است که در قالب ۱۱ قطعه به جزیره کیش حمل و سپس مونتاژ شد.

همچنین به منظور ایستایی این مجسمه با ۱۸ تن بتن ریزی در پایه‌های اثر و فونداسیون بتنی ۳۰مترمکعبی، در سه مرحله در ساحل شرقی کیش جنب سالن همایشهای بین‌المللی کیش نصب شده است.

سامان تولکی، محمد حسین ماموریان، مصطفی سلطانی و هاشم شفیعی چهار هنرمند سازنده این اثر زیبا هستند که از اواسط دی ماه سال ۹۳ کار خود را آغاز کرده و ۲۸ اسفند مراحل ساخت آن به پایان رسید.

طرح ساخت مجسمه ماهگیر پس از بررسی بین سه ماکت مختلف پیشنهاد شده با ایجاد برخی تغییرات تأیید و وارد مرحله ساخت شد.

در ساخت این مجسمه پس از بررسی و مطالعات مشاوران از مصالح و مواد استفاده شده است که قابلیت ماندگاری در شرایط اقلیمی جزیره کیش را داشته باشد. گفتنی است ۳۸ اثر هنری زیبا در حوضه المانه‌های شهری در جزیره کیش وجود دارد که هر یک سوژه‌ای جالب توجه برای شهروندان و گردشگران است. این آثار از بین ۱۸۰ اثر پیشنهادی که توسط هنرمندان کشور خلق شده بود برگزیده، ساخته و نقاط مختلف جزیره کیش نصب شده است.

فلسفه و علل پیدایش جشن نوروز

و ملل تابع هخامنشیان به حضور پادشاه است. از چگونگی برگزاری نوروز در روزگار اشکانیان آثاری در دست نیست. شادروان پور داوود می‌نویسد: «هر چند اشکانیان، ایرانی‌نژاد و زرتشتی‌کیش بودند ولی تسلط ۸۰ ساله یونانیان موجب شد که آنان در باب آداب و رسوم ایرانی بی‌بفید شوند و شاید در پایان دوره حکومت ۴۷۶ دیوایه ملیت ایران قوت گرفت.»

در دوران ساسانی، مراسم عید نوروز را بین شش تا سی روز برگزار می‌کردند و روز ششم فروردین یا نوروز بزرگ را خرده‌ه روز می‌نامیدند و این روز را متعلق به فرشته مقدس خرداد می‌دانستند.

پیروان آیین مزدیسنا همچنین معتقد بودند که زرتشت (۶۵۰ سال پیش از میلاد مسیح) در این روز متولد شده و در همین روز مقدس با خانواده به راز و نیاز پرداخته است و این روز برای ایرانیان محترم و مقدس شمرده می‌شد.

پادشاهان ساسانی نیز در دربارهای خود آیین‌های نوروز را با شکوه خاصی برگزار می‌کردند و شاه پنج روز اول یا «نوروز عاصه» بارعام می‌داد و به رفیع حاجت‌های مردم می‌پرداخت، سپس «نوروز خاصه» یا نوروز بزرگ را که از روز ششم فروردین آغاز می‌شد به خود و نزدیکانش اختصاص داده و به جشن و شادمانی می‌پرداختند و نواهای خاص نوروز در این ایام در دربار پادشاه نواخته می‌شد.

از رسوم رایج این روزگار آن بود که مردم در پامداد عید نوروز به یکدیگر آب می‌پاشیدند و شکر هدیه می‌دادند. دل‌بستگی ایرانیان به سنت‌های گذشته خود موجب شد که نوروز که سمبلی از عظمت و شکوه آنان بود، در سراسر دوران اسلامی، حتی در دوران خلفایی که اعتنایی به این رسومات نداشتند، برپا شود و آشنایی و آگاهی فرماز وایان اموی و عباسی از آیین هدیه دادن به حاکمان دلیلی برای گرایش فرماز وایان عرب به برگزاری نوروز شد.

با کاهش قدرت و نفوذ عربها بر دولت‌های ایرانی و ایجاد حکومت‌های مستقل چون صفاریان و سامانیان و تعلق خاطر پادشاهان ایرانی‌نژاد به اجرای رسومات ایرانی، موجب احیای نوروز و برگزاری باشکوه این جشن شد. ابوالفضل بهیقی نیز در قسمت‌های مختلف تاریخ خود اشاراتی به دادن هدیه در نوروز مهرگان کرده است که نشان دهنده تداوم رسومات نوروزی در دوره غزنویان می‌باشد. روی کار آمدن حکومت صفوی و رسمیت یافتن مذهب تشیع، برخی از آداب اسلامی با آیین‌های نوروزی درآمیخت و تلاش عالمان شیعه در جمع‌آوری احادیث و روایات معصومین در رابطه با نوروز، بر رونق بیشتر این جشن افزود.

آب در اساطیر ایران باستان

مجموعه: تاریخ و تمدن

آب یکی از مقدس‌ترین عناصر طبیعی نزد ایرانیان باستان به شمار می‌رفته است. بر طبق باورهای اساطیری ایرانیان باستان، آب در گاهنبار دوم، از گاهنبارهای ششگانه آفرینش، آفریده شده است و زمان آفرینش آن میانه تیر ماه بوده است. بر طبق این باورها، آفرینش آب پس از آفرینش آسمان و پیش از آفرینش سایر موجودات صورت پذیرفته است:

«و نخستین چیزی که قبل از جانوران آفرید، آب بود و آسمان، خدا بر آب بود و چون خواست که خلق را بیافریند، از آن بخاری بیرون آورد و بخار بالای آب برآمد و آن را آسمان نامیدند. آب گاه آب برخشکانید و آن را زمین کرد. آن گاه زمین را بشکافت و هفت زمین کرد.»

مطابق اساطیر ایران باستان، «خرداد» یکی از میتویان است که از آفرینش گیتی آب را به خویش پذیرفت. سپس آن را به «تی» که «تشر» بود سپرد و تشر به یاری فروردین که فروهر پرهیزگاران است، آب را به میتوی به یاد سپرد، یاد هم آن را به نیکویی به کشورها راهبر شد و از طریق آسمان آن را به همه جا رساند و با آفران، بر جهان باراند.

ایرانیان باستان بر این باور بودند که قطرات باران را ایزد تشر (تیشتر) ساخت و باد آن‌ها را به یک سو برد تا آن دریای گیهانی (فراخرد)، وروکنده، یا دریای بی انتها را تشکیل دهد که آن سوی قله البرز قرار دارد. این دریا چنان وسیع بوده است که هزاران دریاچه را در بر می‌گرفته است و این دریاچه‌ها چشمه‌های ایزدبانو اناهیتا بوده‌اند. در میان این دریا دو درخت قرار دارد: «درخت «در بر دارنده همه تخم‌ها» که از آن همه درختان منسعب می‌شوند، و درخت «گوکرنه» یا «هوم سفید» همه مردمان اکسیر جلودانگی را در هنگام بازسازی جهان از آن دریافت می‌دارند.

پس از آن سه دریای بزرگ و بیست دریای کوچک تشکیل شد. دو رودخانه در زمین جاری شدند. یکی از شمال به سوی باختر روان شد و دیگری از شمال به سوی خاور جاری گشت، و هر دو این رودها پس از این که دو انتهای زمین را پیمودند، سرانجام به دریای گیهانی ریختند و در آن دره امیختند.

ایرانیان باستان آب را یکی از ایزدان مقدس می‌شمردند و او را تقدیس و تکریم می‌کردند. نقش آفرینندگی و زایایی آب از روزگاران کهن برای ایرانیان باستان شناخته شده بود و در اوستا، بارها به این نقش و اهمیت و تقدس آب اشاره شده است. در «آبان یشت» و «تیریشت» درباره اهمیت و احترام آب، بحث شده است و آب موجودی مقدس و قابل نیایش معرفی شده است. اناهیتا نیز به عنوان ایزدبانوی آب و باروری و پاکیزگی، بارها و به مناسبت‌های مختلف ستوده و تکریم شده است.

ایرانیان باستان آب جاری را مقدس می‌شمردند و به هیچ وجه آن را نمی‌آلودند و در تمیز نگاه داشتن آن دقت و توجه خاصی به کار می‌بردند. هم چنین با انجام مراسم ویژه‌ای، به مناسبت‌های خاص، برای آب قربانی می‌کرده و نثار می‌داده‌اند. به این منظور گودالی کنار آب رود یا دریا یا

اناهیتا سرچشمه همه آب‌های روی زمین است. او سرچشمه و مایه همه ثمربخشی و باروری‌هاست؛ نطفه همه نران را پاک می‌گرداند، بطن همه مادگان را تطهیر می‌کند و شیر را در پستان مادران پاک می‌سازد. در حالی که در جایگاه آسمانی خود، در میان ستارگان، قرار دارد، سرچشمه دریای گیهانی است. اناهیتا بر گردونه‌ای سوار است که آن را چهار اسب نر می‌برند و این چهار اسب عبارتند از باد، باران، آبر و تگرگ. برای پیروزی بر دیوان و دشمنان باید از او یاری خواست. هرمزد او را می‌ستاید. هوشنگ، جمشید، ازی دهاک، فریدون، کرشاسب، فراسیاب، کلوس و دیگران به رگه او قربانی می‌کنند و برآمدن نیازهای خود را از او می‌خواهند.

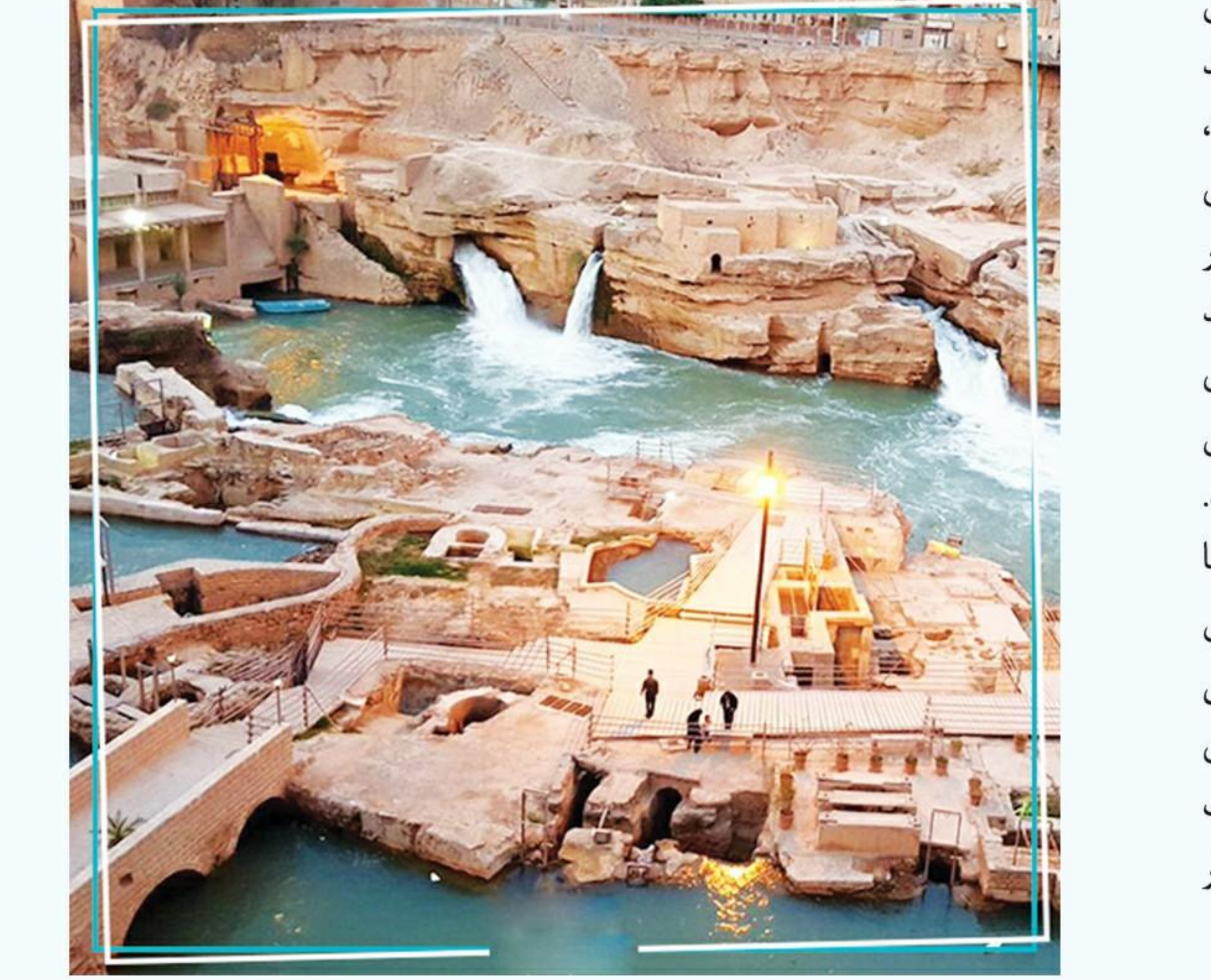
«آبان» در واژه نامه بندش، یکی از امشاسپندان و از خوششان نیلوفر و ایزد حامی زمین و همکار سپندارمذ معرفی شده است. هم چنین «آبان فره» را به مفهوم دارنده فره آب‌ها، به عنوان لقب اناهیتا به کار رفته است. بر طبق این نمادها و نشانه‌ها، در اساطیر ایران باستان، آبان یا اناهیتا، آب و نیلوفر، به مفهوم نشانه و رمز آفرینش و پاک‌ی و شفافیت و بی‌آلایشی، پیوند عمیق و ناگسستگی معنوی و باطنی دارد.

در ایران باستان در آبان روز از ماه آبان که روز دهم آبان ماه بود جشنی سرورآمیز بر پای می‌داشتند که آن را «آبانگان» می‌نامیدند و در طی این جشن یکی از مراسم مهم نوشیدن شراب فراوان بوده است. مهم‌ترین حوادث اساطیری که در روز «آبانگان» روی داده است، بر طبق روایت ابوریحان بیرونی در آثار الباقیه، این‌ها هستند:

«در این روز روز پسر تهماسپ به شاهی رسید و مردمان را به حفر انهار و تعمیر آن امر کرد و در این روز به کشورهای هفت گانه خبر رسید که فریدون بیوراسب را اسیر کرده و به سلطنت رسیده و مردم را امر کرده که دوباره خانه‌ها و اهل خود را مالک شوند و خود را کدخدا بنامند یعنی صاحب خانه و خود او نیز به خاااا و خانواده خود فرماز و شد و شروع به امر و نهی و گیر و دار نمود.»

روایت دیگری که در بیان اهمیت تاریخی و اساطیری این روز یاد کرده‌اند این است که چون مدت هشت سال در ایران باران نیارید و خشکسالی سخت پیش آمد و مردم بسیاری تلف شدند و خیلی‌ها مجبور به ترک شهر و دیار شدند، سرانجام با قربانی کردن‌های بسیار و نیایش‌های فراوان نثار درگاه اناهیتا، در روز آبانگان باران شروع به باریدن کرد و به همین دلیل از آن تاریخ ایرانیان باستان، این روز را چونان عیدی بزرگ جشن می‌گیرند و مراسم نیایش و گرامیادداشت اناهیتا را برگزار می‌کنند.

سنت‌ها و باورهای مربوط به تقدس و ارجمندی آب هنوز هم میان ایرانیان وجود دارد و در آداب و رسوم و اعتقادات آن‌ها پابرجاست. در مراسم عروسی، رسم بوده که بر سر عروس آب می‌ریخته‌اند، هم چنین پیش از پیمان زناشویی بستن رسم بوده که عروس و داماد به یکدیگر در کاسه‌ای آب نگاه کنند و سپس هر دو از آن بنوشند. آب ریختن پشت پای مسافران و در ظرف آب که دنبال گمشده‌ها گشتن از دیگر رسوم مربوط به تقدس و کرامت آب است.

سرچشمه آب- می‌کنند اند و قربانی را در آن جا خون می‌ریختند تا خویش آب را آلوده نکند.

ابوریحان در آثار الباقیه می‌نویسد که:

«روز یازدهم (اسفند) روز خور است که اول گهنبار دوم باشد و آخر آن روز دپههم است که مدیوشم گاه نام دارد و در این روز بود که خداوند آب را آفرید.»

هشتمین ماه سال، و دهمین روز هر ماه، به نام عنصر حیاتی و مقدس آب، «آبان» نام گذاری شده است. «ان» در انتهای این واژه نه نشانه نسبت، که نشانه جمع است و آبان به مفهوم آب‌ها می‌باشد. نزد ایرانیان باستان، عنصر آب دو فرشته نگهبان داشته است، یکی «ایم نایات» و دیگری «ناهیتا» که به عنوان فرشته مخصوص آب از ارزش و اعتبار ویژه‌ای برخوردار، و بسیار مقدس و تکریم یوده است. در «آبان یشت» در باره شکوه و جلال و تقدس آن به تفصیل بحث شده است.

نام کامل این فرشته «ردویسور اناهیتا» بوده است و معنای این نام، رود توانای پاکیزه، یا آب‌های نیرومند بی‌آلایش است. اردوی هم نام رودی است افسانه‌ای هم به مفهوم پر برکت و حاصل خیز است. سورا به معنی نیرومند است و اناهیتا به معنی پاکیزه. اناهیتا فرشته نگهبان عنصر آب است. این نام در ادبیات فارسی به صورت‌های گوناگون، از جمله، ناهید، ناهد، ناهده، ناهیده و ناهی ثبت شده است. هم چنین در فارسی، ناهید (ناهیتا) نام دیگری برای ستاره زهره است. بخشی از «آبان یشت» که یکی از بلند ترین یشت‌های اوستا است، به توصیف و ستایش اناهیتا اختصاص یافته است. بخش دیگر به ذکر پادشاهان و پهلوانانی می‌پردازد که برای اناهیتا قربانی داده‌اند و او را گرمای داشته‌اند. قطعه دیگری هم در ستایش اناهیتا هست که نامش «آبان نیایش» است. در اوستا این ایزد بانو به صورت دوشیزه‌ای بسیار زیبا و بلند بالا و پری پیکر، نیرومند و درخشان، پاک و آزاده وصف شده است. اناهیتا، مطابق توصیف اوستا، تن پوشی زرین به بر دارد و در دستش دست آویزهای گرانبها و بر گوشش گوشواره‌های زرین بر گردنش سینه آویزی از گوهر ناب آویزان است و بر سرش تاج زرین هشت پر هزار ستاره، آراسته به صد ستاره و زیورهای شایگان گران بها و درخشان نمایان است. این توصیف‌های روشن و گویا نشان دهنده این واقعیت است که از زمان‌های باستان، تندیس‌های این ایزدبانو در آیین‌های نیایش و پرستش او به کار می‌رفته است.

ناهیتا ایزد بانوی محبوب بسیاری از سرزمین‌ها از غرب ایران باستان تا ارمنستان و آناتولی، و از بابل و دمشق تا سارد و شوش، بوده و در سراسر این مناطق معبد‌های بسیاری برای نیایش و عبادت او برپا بوده است. اناهیتا حامی عشق پاک و بی‌پیرایه است که اساس پیمان همسری و تشکیل خانواده‌های سالم و پاک نهاد است. او از عشق پاک در برابر شهوات آلوده، و از خانواده پاک در برابر بی بند و باری، هرزگی و پتارگی دفاع می‌کند و نگهبان و پاسدار شرافت و پاک روانی و بی‌آلایشی است.

روایتی مستند از حاج مهدی ذکایی

۴۰ سال تاریخ زنده و مستند جزیره کیش کتاب می شود

روایتی مستند از مهدی ذکایی

مروری بر تاریخ ۴۰ ساله پر بار مسیر آغازین توسعه کیش پس از پیروزی انقلاب، بزودی صفحات کتاب سرگذشت ۴۰ ساله کیش زینا این درخانه و مروارید خلیج فارس را به آرامی ورق خواهیم زد. کتاب خاطرات ۴۰ ساله کیش به روایت مهدی ذکایی قبل از به وجود آمدن سازمان منطقه آزاد کیش، قبل از تاسیس شرکت توسعه و عمران و سرمایه گذاری کیش با هم عقب‌تر برویم پیش از تاسیس شرکت عمران و صید کیش از اوایل دهه ۶۰ ورق خواهیم زد.

دولتخانه کیش امید آن دارد با چاپ و انتشار این کتاب، اثری ماندگار به روایت اولین کیشوند و مسئول دولتی جزیره کیش پس از انقلاب برای تاریخ و فرهنگ و مردمان این دیار هدیه ای گران‌مایه تقدیم نماید راهی سخت با روایتی شیرین در راه است. روایتی شنیدنی و مستند از کلام مهدی ذکایی اولین کیشوند جزیره ما را پای صحبتهای شیرین و تاثیر گذار ایشان نشاند.

مهدی ذکایی متولد ۲۴ آبان سال ۱۳۲۰ شهرضا است وی پس از اتمام تحصیلات دوره لیسانس در تهران ازدواج کرد. در سال ۱۳۶۰ بود که برای تهیه گزارش از وضعیت جزیره کیش به استخدام نخست‌وزیری درآمد و راهی جزیره کیش شد. مهدی ذکایی که در ابتدا به علت تهیه گزارش به جزیره کیش اعزام شده بود، وضعیت کلی جزیره کیش را در بدو ورود اینگونه توضیح داد: جمعیت کلی جزیره کیش در آن مقطع به دو هزار نفر هم نرسیده و آن هم بومیهای جزیره بودند و تعدادی عربهای اصیل ایرانی و عده‌ای که برای مأموریت در جزیره منتظر مانده بودند. جزیره به طور کلی از بین رفته بود، به جز قسمتی که توسط افراد نیروی هوایی نگهداری می‌شد.

به همین خاطر با کمک هیئت شصت نفرهای که به جزیره اعزام شده بودیم مجبور شدیم تقریباً از صفر شروع به کار نماییم. وی اهمیت تهیه گزارش از وضعیت کیش را در آن زمان این گونه توضیح داد: سال ۱۳۶۰ که مقارن بود با جنگ تحمیلی، جزیره کیش خالی از جمعیت بود بنابراین مورد مناسبی تقریباً برای حمله و تاحاب دشمن محسوب میشد، به همین منظور، نظر دولت بر این بود که میزان تردد در جزیره افزایش یابد و جزیره به جایی تبدیل گردد که محل رفت و آمد افراد باشد، در نتیجه کیش به عنوان منطقه آزاد محسوب و به محلی برای تجارت و گردشگری محسوب و تبدیل گشت.

ذکایی درباره اولین پروازهای کیش پس از انقلاب گفت: در فروردین سال ۱۳۶۳ بود که اولین پروازهای آسمان و ایران ایر کبک ایم عید نوروز از تهران به مقصد کیش و به عکس صورت گرفت. اولین تور گردشگری کیش نیز در سال ۱۳۶۴ در مسیر تهران کیش برقرار شد.

روزی که سند کل جزیره کیش بنام مهدی ذکایی ثبت می‌شود.

سرگذشت مستند و ماندگار ۴۰ ساله کیش به روایت مهدی ذکایی کسی که سند ملکی جزیره کیش پس از ۲۴ ماه نقشه برداری هوایی توسط هواپیمای ویژه نقشه برداری از دور تا دور جزیره و اراضی مختلف کیش سند جزیره در اداره ثبت اسناد بندرتنگه بنام مهدی ذکایی ثبت میشود و ایشان جزیره کیش را به نیابت از نخست‌وزیری دولت وقت تحویل می‌گیرد.

پیش مقدمه؛

سال ۵۷ در کشور انقلاب اسلامی پیروز شد و به دستور حضرت امام خمینی رحمه الله علیه دولت موقت تشکیل شد، مهندس بازرگان نخست‌وزیر وقت مسئول تشکیل کلبه شد.

جزیره کیش آن زمان بدون متولی بود و پایگاه هوایی هم در فضایی بسته و مبهم فرورفته بود. از ۴۸۰۰ بومی ایرانیان عرب زبان ۱۷۰۰ نفر مانده و بقیه رفته بودند، این وقایع مربوط به سال ۵۸ است. کاخ شاه، کاخ ولیعهد، کاخ هویدا و هتل ۵ ستاره شایان به طور کلی غارت شده بود، از مبلان، لوستر، پتو تا موکت و ظروف و حتی پرزهای برق همه را برده بودند.

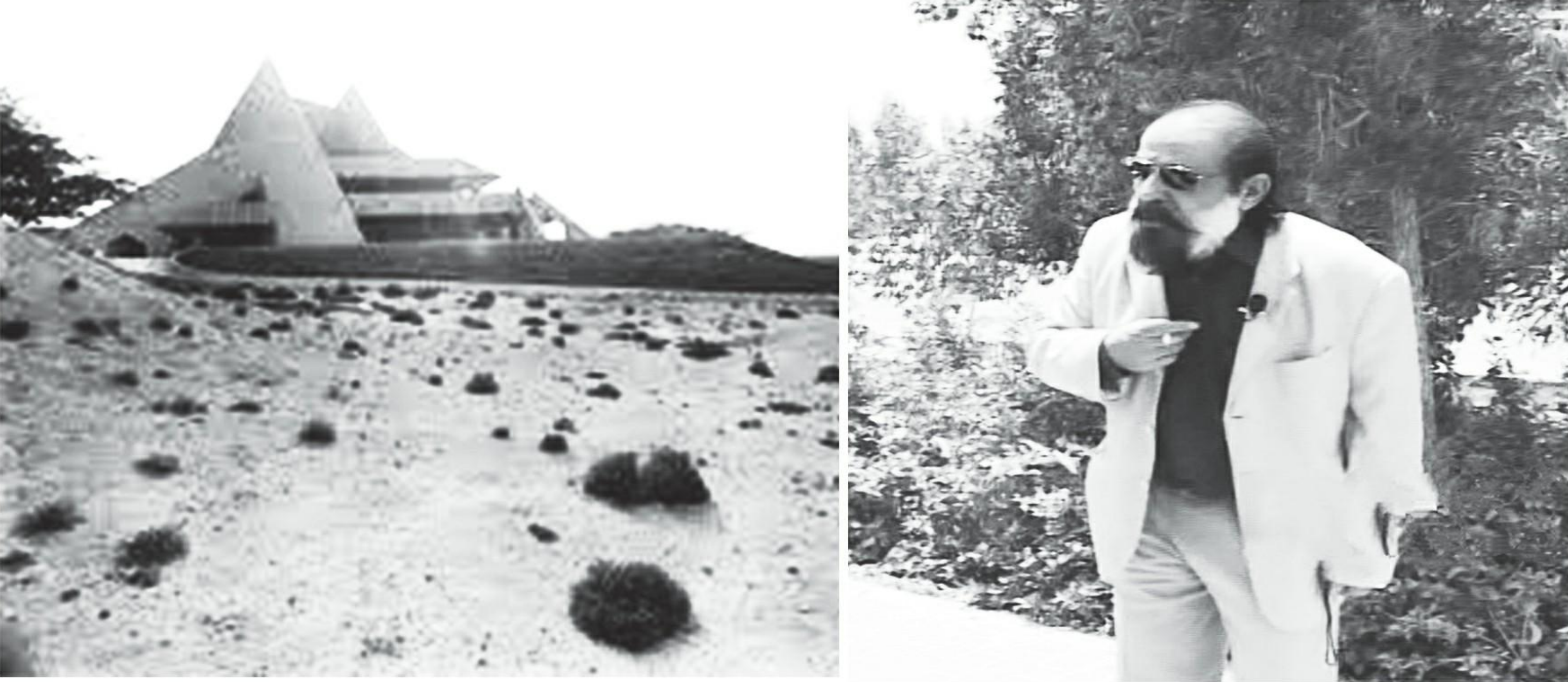
در تهران با مصوبه هیئت دولت به سه وزیر آقایان معادپناه و وزیر ارشاد در امور فرهنگی، بهزاد نبوی وزیر و مشاور در امور اجرایی و آقای بانکی رئیس برنامه و بودجه مأموریت داده شد تا از اوضاع جزیره کیش گزارشی تهیه و ارائه کنند.

هر کدام از وزرای نامبرده از طرف خودشان نماینده معرفی کردند، آقای درویش نماینده معادپناه، آقای سمیع پور نماینده نبوی و آقای رسولی نماینده بانکی بودند، این آقایان در جلسه‌ای که در هتل اوین تهران برگزار شد، تصمیم گرفتند اینجانب مهدی ذکایی ۴۰ ساله کارمند نخست‌وزیری را منصوب و مأمور تهیه گزارش مشروح از اوضاع و احوال سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کیش کنند، این خبر به گوش بومیان رسید، من برای اولین بار در زمستان سال ۶۰ با این مأموریت در حالی که موهایی سر و محاسنم هنوز سیاه بود با لباس سرپای سفید وارد کیش شدم، فرودگاه کیش در ترمینال هوایی خارجی امروز و مخروبه بود، هواپیمای پایگاه هوایی فرود آمد، کل کارکنان سازمان و نگهبان و خدمه سرجمع حدود ۴۵ نفر بودند و بقیه مأمورین غیردولتی و بومی در حدود ۳۰ نفر از هواپیمای به اتفاق آقای رسولی وارد پایگاه هوایی شدند، حضور ۱۰۰ نفر پیر و جوان سیاه چرده با دندانشه و دستار بندری جلوی درب خروجی فانس پایگاه دور هم جمع شدند و در حالی که کل می‌کشیدند باهم دسته جمعی با لهجه عربی می‌خواندند یا امیر یا سیدی، امیر جزیره آمد خوش آمد خوش آمد و در حالی که حاج و واج بودم از ریش سفیدان حاضر پرسیدم این یعنی چه؟

آنان گفت این افراد فکر می‌کنند اینجا هم مثل بحرین، شارجه، عمان، ابوظبی و دبی تبدیل به امیر نشین شده و شما اولین امیر بعد از انقلاب هستید دارند خوش آمدگویی می‌کنند و خوشحالند که امیرشان ایرانی است. جالب است بگویم الان هم تعدادی از قدیمی‌های جزیره به زبان طنز و از قول همان بومیان ساده ولی دریادل به بنده می‌گویند امیر جزیره؟

زمانی که به اتفاق آقای دکتر رسولی و چند همراه وارد جزیره شدیم ما را از ترمینال نیروی هوایی به هتل سه طبقه گلدیس فعلی راهنمایی کردند، این ساختمان که در حال حاضر تغییراتی در آن صورت گرفته در دو فاز و هر فاز ۴۰ اتاق دو و سه تخته به بهره برداری رسید. رستوران بزرگ و آشپزخانه هم برای آن ساخته شد.

این هتل جهت سکونت پرسنل خارجی هتل و کازینو ساخته شده بود و بعد از رفتن آنها فقط حدود ۷ اتاق آن دارای تجهیزات بود که در آن آقایان کارمند و آشپز و احياناً اگر مهمانی از تهران می‌آمد در آنجا سکونت داده می‌شود و بقیه اتاق‌ها چون خارج از فانس هم بود تخلیه و نصف وسایل آنها برده شده بود، از تجهیزات آشپزخانه هم فقط اجاق‌های بزرگ گازی و برقی و تعدادی صندلی نیز به جا مانده بود. الان از آن روز بیش از ۴۰ سال می‌گذرد و در طول این مدت داستان‌ها و خاطرات و ناگفته‌های زیادی دارم که همه خواندنی و شنیدنی است.

بخشی کوتاه از سرگذشت جزیره کیش بین سالهای ۱۳۵۰ الی ۱۳۵۷ قبل از انقلاب مخصوصاً سالهای ۵۲ به بعد کار ساخت و ساز هتل‌ها، کازینوها، اسکله سازی، کاخ‌ها و ویلاها و بازار فرانسوی‌ها و فرودگاه با سرعت بیشتری شروع و در یک زمان از حدود ۴ هزار نفر از کارگران ساختمانی گرفته تا مهندسیین ساختمانی و تاسیساتی در جزیره سکونت داشتند که کارگران همگی در کمپ‌های کارگری و چادرهای صحرایی سکونت داده شده بودند و اغلب مهندسیین و تکنسیین‌ها در برخی از ساختمان‌های آماده شده و یا کانتینرهای مجهزی که تعبیه کرده بودند اسکان داده شدند.

اولیل سال ۵۷ حدود ۲۰ درصد از پروژه‌های پیش‌بینی شده به اتمام رسیده بود و درست در همان زمان کازینو و هتل شایان افتتاح و شروع به کار کرد.

لازم به توضیح است که کلیه خدمات و کارمندان کازینو، هتل شایان و خدمه و آشپزهای مورد نیاز هتل و ویلاها را پرسنل خارجی تشکیل داده بودند و اغلب گردانندگان کازینو هتل و همچنین پلیس راهنمایی مستقر در خیابان‌ها را زنان و مردان ایتالیایی، فرانسوی و انگلیسی تشکیل می‌دادند. در مدت چند ماه کازینو، هتل و ویلا‌ها فعال بودند چند فرزند هواپیمای به صورت تاکسی همه روزه چند نوبت به منظور تهیه مایحتاج مورد نیاز به دبی و یا شیراز در تردد بودند.

یادآوری می‌شود که سیستم امنیتی و اطلاعاتی آقای منصف و یاران آقای اعلم به قدری قوی و فعال بود که نامبردگان ۲۰ روز قبل از فرار شاه از کشور عزیزمان با دو فرزند هواپیمای که در اختیار داشتند از طریق دبی به خارج از کشور فرار کرده بودند.

آخرین پرواز را آقای منصف با اشیاء و اموالی که خدا میباید چه بود به پرواز درآورد و به دبی فرار و بعد از طریق دبی به کشورهای اروپایی و طبق نقل قول الان هم در آمریکا اقامت دارد.

هنوز هم بعد از گذشت ۴۳ سال از انقلاب شکوهمند اسلامی دولت جمهوری اسلامی علاوه بر ادعاها و طلب ثروت‌ها این دو فرزند هواپیمای هم که منصف و اعلم از کشور خارج کردند را جزو دعای دادگاه لاهه مطالبه کرده است، البته تا روز ۲۲ بهمن، شکوفایی انقلاب اسلامی، کمتر کسی در جزیره می‌دانست که منصف و دار و دسته اش حدود ۲۰ روز قبل از فرار شاه، گریختند، همان موقع برخی از کارمندان رده بالا هم جزیره را ترک کردند و تعدادی کارمند و کارگر ماندند بدون حقوق و گفته می‌شود تا یکی دو سه ماه مواد غذایی لازم را که به صورت دپو شده در انبارها داشتند مصرف کردند.

بعد از چند ماه بلاکلیفی و سردرگمی کارمندان و کارگران متأسفانه برخی هرچه از در انبار بود سرقت کردند، فکر می‌کردند همه اموال مربوط به شاه است و بردن آن مباح می‌باشد و کردند آنچه نباید می‌کردند.

متأسفانه در محل کاخ‌ها و ویلاها و هتل‌ها حتی پرزها و لامپ‌های برق را ربه‌ده بودند و موکت‌های که همه فرانسوی و به قطر حداقل ۵ سانتی‌متر بود را ربه‌دهند، وسایل دکوری، رو میزی تلویزیون‌ها و غیره برده شده بود و فقط اشیای سنگین وزن مانند تخت خواب‌ها، اجاق‌های گازی و برقی و پرده‌های بلند هتل که که امکان جدا کردن نداشت باقی ماند بود.

این را یادآور میشوم که سیستم امنیتی و اطلاعاتی آقای منصف و یاران آقای اعلم به قدری قوی و فعال بود که نامبردگان ۲۰ روز قبل از فرار شاه از کشور عزیزمان با دو فرزند هواپیمای که در اختیار داشتند از طریق دبی به خارج از کشور فرار کرده بودند. می‌گویند در همان دوران در چند نوبت افرادی با حکم فلان شخص از فلان شهرستان می‌آمدند و مثلاً و اموال کیش را به تاراج می‌بردند برای مثال در یک مورد ۲۵ دستگاه مینی‌بوس و تویوتا از جزیره خارج می‌شود. شاهان عینی می‌گفتند یک گروه هم آمده بودند و اشیایی که دیده بودند به صورت حراج در محوطه هتل و کازینو به فروش رسانده و پولش را برده بودند. مثلاً ملحفه دونفره فرانسوی مبلغ ۷ تومان و روتختی‌های خارجی ۱۵ تومان به حراج گذاشته بودند و رندانی هم اطراف آنها بودند که بلافاصله خریداری می‌کردند.

در آن زمان تجهیزات مورد نیاز مجتمع‌های در حال ساخت در یک کانتینر در بسته از یک کلبه‌ای گرفته تا فرش، موکت و گاز و یخچال و تلویزیون در جنب ساختمان دپو می‌کردند و بلافاصله ساختمان‌ها تجهیز میشدند با شروع انقلاب اغلب کارها و ساختمان‌سازی‌ها ناتمام مانده بود آن تجهیزات را از کانتینرها خالی کرده و برده بودند فقط باید یاد کرد از فردی به نام منصور کرمی که در زمان شاه هم در جزیره جزء پرسنل سازمان بوده و بعد از انقلاب هم آقای حاج ناصر مولاییان که هم اکنون در جزیره هستند و به کارهای عام المنفعه مشغولند با یک پرسنل دیگر و گروهی از انجمن اسلامی پایگاه هوایی کیش با تعدادی از کارگران مشغول به جمع و جور کردن اشیاء و اموالی که هنوز به جا مانده بودند.

آنها اموال بجا مانده را در انبارهایی که دور از چشم‌های ناپاک مانده بود نگهداری کردند که خداوند به آنها آموزش و همچنین طول عمر عنایت فرماید.

وی در پایان ضمن عرض تبریک نوروز باستانی و آغاز سال جدید و شادباش اعیاد شعبانیه و آرزوی سلامتی و موفقیت برای تمام کیشوندان عزیز نوید روایتی مستند از ناگفته و ناوشسته‌های ۴۰ سال گذشته کیش بخصوص دهه ۶۰ پس از پیروزی انقلاب را داد و گفت امید است با چاپ و انتشار کتاب سندی واقعی از سرگذشت ۴۰ ساله کیش برای آیندگان باقی بماند.

پاینده و پیروز باشید، مهدی ذکایی

هجدهمین دوره مسابقات قرآن کریم کیش

زمان ثبت نام: ۱۰ اسفند ۱۴۰۰ تا ۱۵ فروردین ۱۴۰۱

زمان برگزاری مسابقات: ۲۲ تا ۲۶ فروردین ۱۴۰۱

ثبت نام: <http://quran.kish.ir>

شماره تماس: ۰۷۶۱۴۱۴۱۳۳۳۳۳۳۳

کیش بهترین انتخاب برای میزبانی مسابقات جهانی بدنسازی

محسن نظر پور در دیدار با رئیس فدراسیون جهانی پرورش اندام، جزیره کیش را بهترین گزینه برای میزبانی از مسابقات بین المللی بدنسازی عنوان کرد. به گزارش روابط عمومی مرکز ورزش و تفریحات سالم کیش و به نقل از روابط عمومی شرکت عمران، آب و خدمات کیش، محسن نظر پور سرپرست این شرکت در نشست خبری با حضور رئیس فدراسیون جهانی پرورش اندام که پس از پایان سومین دوره مسابقات جهانی پرورش اندام در کیش برگزار شد، با قهرمانی از تلاش دست اندرکاران برگزاری این رقابتها و فدراسیون بدنسازی کشور گفت: جزیره کیش سه دوره میزبانی شایسته از مسابقات بدنسازی جهانی را در کارنامه عملکرد خود دارد و می تواند به مرکز برگزاری مسابقات جهانی بدنسازی تبدیل شود.

سرپرست شرکت عمران، آب و خدمات با اشاره به ظرفیت ها و زیرساخت های مناسب اقامتی و ورزشی جزیره کیش از جمله ۴۳۰ هزار متر مربع فضای ورزشی از روسای فدراسیون جهانی بدنسازی خواست تا با توجه به اعلام آمادگی جزیره کیش برای میزبانی از رقابت های جهانی این رشته پرطرفدار و همچنین عملکرد مطلوب این جزیره در سه دوره برگزاری این رقابتها، کیش را به عنوان مرکز دائمی برگزاری رقابت های بین المللی بدنسازی انتخاب کنند.

نظر پور برگزاری مسابقات ۲۰۲۲ قطر را فرصتی ارزشمند برای معرفی شایسته کیش و جذب گردشگران خارجی برشمرد و بهره مندی کیش از امکانات منحصر بفرد ورزشی به ویژه ورزش های آبی و غواصی و قیمت مناسب خدمات، نزدیک بودن این جزیره به قطر وعدم نیاز به روایت برای سفر به کیش را از شاخص های مهم برای ترغیب گردشگران خارجی عنوان و تاکید کرد: باید از رویداد ۲۰۲۲ قطر برای توسعه گردشگری کیش به شایستگی استفاده کرد. رافائل سانتونخا رئیس فدراسیون جهانی پرورش اندام نیز ضمن تقدیر از میزبانی خوب جزیره کیش تاکید کرد: جزیره کیش با امکانات اقامتی مناسب، هوای مطلوب، زیر ساخت های ورزشی خوب و از همه مهم تر مردمانی خونگرم و مهمان نواز تمامی مشخصه های لازم برای میزبانی از رقابت های ورزشی بین المللی را دارد. وی با بیان اینکه توسعه ورزش در سطح بین المللی بیش از هر چیز نیازمند همدلی، تعامل سازنده و فراهم کردن امکانات مناسب ورزشی است اظهار داشت: در دیدار با مقامات ورزشی ایران و جزیره کیش هم افزایی و تعامل خوبی برای توسعه فعالیت های ورزشی این منطقه شکل گرفت و این مبین نقش بسزای ورزش در ایجاد و تقویت همبستگی میان ملت ها است. رئیس فدراسیون جهانی پرورش اندام با بیان این که تمام تلاش ها در عرصه ورزش در نهایت به بهبود زندگی، تأمین سلامت و همچنین بهتر شدن روش زندگی انسان ها منجر خواهد شد گفت: با برگزاری مسابقات ورزشی به ویژه فینتس چلنج، شهری بهتر با مردمانی تندرست تر خواهیم داشت. عبدالمهدی نصیرزاده رئیس فدراسیون بدنسازی و پرورش اندام کشور در این نشست، با اشاره به عضویت ۲۰۲۳ کشور در فدراسیون جهانی بدنسازی گفت: با کمال افتخار ایران پیشواز این رشته ورزشی در دنیا محسوب می شود و امسال با کسب مقام قهرمانی جهان، جایگاه و سهم خود را در این فدراسیون ارتقا داد.

فعالیت شبانه روزی فرودگاه بین المللی کیش در ایام نوروز

دبیر ستاد تسهیلات نوروزی کیش از روند آماده سازی فرودگاه برای استقبال شبانه روزی از مسافران و گردشگران نوروزی بازدید کرد. به گزارش خبرنگار دولتخانه کیش به نقل از روابط عمومی سازمان منطقه آزاد کیش، جواد جمالی دبیر ستاد تسهیلات نوروزی ضمن این بازدید گفت: فعالیت های قابل قبولی در این حوزه انجام شده و فرودگاه کیش آماده پذیرایی از گردشگران نوروزی است. عزت اله محمدی سرپرست شرکت توسعه بنادر و فرودگاه های کیش در خصوص برنامه ریزی و استقبال شایسته از گردشگران و مسافران نوروزی اظهار داشت: برای نخستین بار فرودگاه بین المللی کیش از ۲۵ اسفند تا ۲۰ فروردین ۱۴۰۱ به صورت شبانه روزی خدمات ویژه ای به گردشگران ارائه می کند.

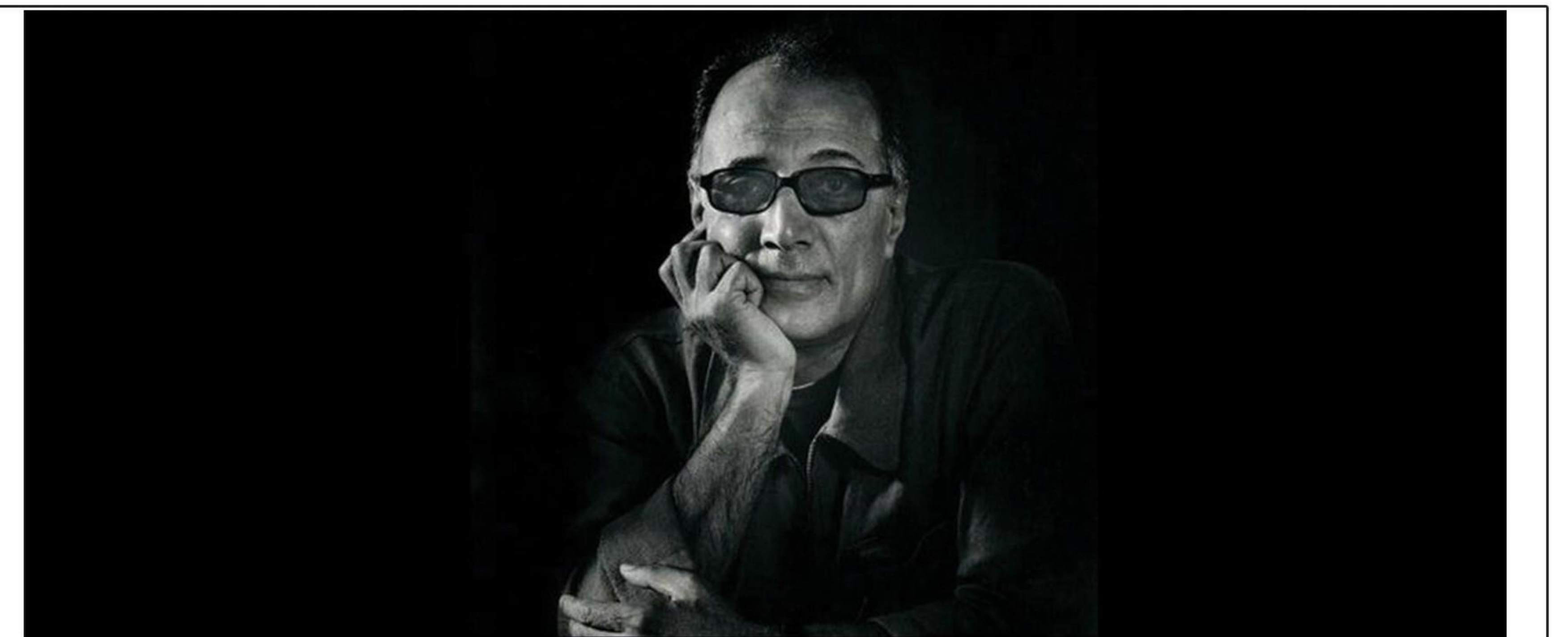
وی افزود: زیرساخت های فضای سبز فرودگاه، اجرای هفت سین، برنامه های مفرح و شاد با همکاری معاونت گردشگری سازمان منطقه آزاد کیش برای ورود گردشگران و مسافران نوروزی پیش بینی شده است. رئیس کمیته حمل و نقل هوایی و دریایی در ادامه تمام خدمات و تسهیلات فرودگاهی، در بخش تاکسیرانی، ساماندهی خودروهای تور در میادی ورودی و خروجی، اصلاح و خط کشی معابر، اصلاح تابلو ها و علائم راهنما، میلمان نوروزی را از سایر فعالیت های این حوزه برشمرد.

از شواهد و قرائن چنین پیداست که در عصر غزنویان، سلجوقیان، خوارزمشاهیان و مغول جزیره کیش در اوج شکوفایی و رونق و مرکز بازرگانی خلیج فارس بوده است. مورخینی نظیر قزوینی، فضل الله بن عبدالله شیرازی، ابن بطوطه و حمدالله مستوفی که در این دوره از کیش دیدن کرده اند همگی از عظمت، آبادانی و زیبایی کیش سخن گفته اند. بنابر نوشته های مورخین، نام کیش در دوره ایلخانیان مغول پیوسته با اسامی ولایات معتبری چون بغداد، شیراز، بحرین و هندوستان آورده می شده و پیوسته پیشوند دولتخانه قبل از عنوان کیش ذکر می شده است. علاوه بر این، ویرانه های به جا مانده از شهر حریره در قسمت شمال جزیره نیز از عظمت جزیره کیش در آن دوران حکایت می کند.

هفته نامه دولتخانه کیش

شماره انتشار: ۱۱۲۳۱-۲۱۱۰
مدیر مسئول: کریم پیراسته
صاحب امتیاز: بهمن عبدالهی
شرکت طراحان ایده نو پارس کیش
شماره ثبت: ۷۶۳۳
سر دبیر: بهمن عبدالهی
دبیر: خانم شکر دولتشاهی
ویراستار: امیررضا پیراسته
عکاس: حجت سرحدی
طراحی گرافیک: س. امامی
اینستاگرام: @DOWLATKHANEH_KISH
آدرس: جزیره کیش، ۲۸، سوله، خیابان دوم، پلاک ۳۳
تلفن: ۰۷۶۴۴۴۷۰۸۱۲
تلفن دریافت خبر و آگهی: ۰۹۳۳۷۹۵۳۲۳
تارنما: WWW.DOWLATKHANEH.IR
جمعیت چاپ نوآوران محسن پور کیش
۰۷۶۴۴۴۷۳۷۱۳-۰۹۱۱۳۱۴۷۵۸۵

راه هایی پیچ در پیچ که به هیچ کجا نمی رفتند. خط اندر خط بر صفحه ی خاک، آن سان که گویی کودکان به بازی خطوطی پر خم و پیچ مشغولند بر صفحه های کاغذین. آدمیان چونان مورچگان پی روزی و رزقی. مسیرها برای سیر و سیر به پیدا آورده بودند. و او خوب که به راه های تو در تو نگاه کرد حکایت آدمی را دید که در راه یگانه ی حیات از ابد به ازل راه می سپارد و در دل آن راه معنایی می جوید و در بی کران هستی هر یک راهی بود پیچ در پیچ، گاه رها شده در هیچ و گاه خطی ممتد که پایانش باغ و سایه سار درخت و چشمه آبی بود در سنگلاخ.

"ذکر داوود طائی، تذکره الاولیاء، عطار نیشابوری، خلاصه شده در فیلم جاده ها اثر عباس کیارستمی."

از اول کار در اندرون او جزئی غالب بود و پیوسته از خلق رمیده بود و پای از رفتن در کشیده بود. سبب این بود که از نوحه گری شنید: "کدام روی و موی بود که در خاک ریخته نشد؟" دردی عظیم از این معنا بر وی فرود آمد و قرار از او برفت و متحیر شد. بدو گفتند: "تو را چه بوده است؟" او واقعه باز گفت و گفت: "دلیم از دنیا سرد شده، چیزی در من پیدا گشته که راه بدان نمی دانم و در هیچ کتاب معنای آن نمی یابم و به هیچ فتوا در نمی آید."

گفتند: "این کاری نباشد که در خانه متواری شوی. کار آن باشد که گام در راه نهی. هیچ نگویی، به راه بنگری، راه خود با تو خواهد گفت از آن هزار پرسش بر دلت."

و او به جستجوی راه شد. راه های که به سر نمی رسیدند و پایشان نبود.

انواع سواد از دیدگاه یونسکو

- سواد عاطفی
- سواد ارتباطی
- سواد مالی
- سواد رسانه ای
- سواد تربیتی
- سواد زیاده ای

سواد رسانه: اینکه بدانیم کدام رسانه ها معتبر و کدام نا معتبر است؛ توانایی تشخیص و توثیق اخبار و دیگر پیام های رسانه ای

سواد رسانه ای (Media Literacy) در یک تعریف بسیار کلی عبارت است از یک نوع درک متکی بر مهارت که براساس آن می توان انواع رسانه ها و انواع تولیدات آن ها را شناخت و از یکدیگر تفکیک و شناسایی کرد. به زبان ساده، سواد رسانه ای مثل یک رژیم غذایی است که هوشمندانه مراقب است که چه موادی مناسب هستند و چه موادی مضر؛ چه چیزی را باید مصرف کرد و چه چیزی را نه و یا اینکه میزان مصرف هر ماده بر چه مبنایی باید استوار باشد. سواد رسانه ای می تواند به مخاطبان رسانه ها بیاموزد که از حالت انفعالی و مصرفی خارج شده و به معادله متقابل و فعالان وارد شوند که در نهایت به نفع خود آنان باشد. به دیگر سخن، سواد رسانه ای کمک می کند تا از سفره رسانه ها به گونه ای هوشمندانه و مفید بهره مند شد.

سواد آموزش و پرورش: توانایی تربیت فرزندان به نحو احسن

خانواده مهم ترین عامل سازنده شخصیت کودک است، کودکان سال های اولیه عمر خودشان را که از نظر تربیتی مهم ترین سال های زندگی به شمار می رود در محیط خانواده سپری می کنند به همین دلیل امر تربیت را در این دوران باید کاملاً جدی گرفته شود و دلیل آن این است که اگر والدین در این دوران تربیت کودکان را امری ساده بینگارند و در تربیت آن ها سهل انگاری کنند باید انتظار رفتاری ناصحیح و خلاف هنجارهای جامعه را از کودکان داشته باشیم. بنابراین، بایستی به اهمیت تربیت کودک در دوران کودکی زیر سایه والدین آگاهی یافته و با بهره گیری از روش های مناسب فرزندانی شایسته تربیت کرد.

سواد رایانه: توانایی استفاده از مهارت های هفت گانه رایانه (ICDL). مفاهیم پایه فناوری اطلاعات و ارتباطات، استفاده از رایانه و مدیریت فایل ها، واژه پردازی کار کردن با رایانه و نرم افزارهای آن نیاز به دانش دارد. به این دانش سواد رایانه ای گفته می شود. این سواد برای زندگی در عصر حاضر لازم و ضروری است. چون بیشتر کارهای روزمره به این دستگاه گره خورده است. سواد رایانه ای به طور خاص بیشتر به کار کردن با رایانه برای انجام کارهای خانگی و اداری گفته می شود. به علاوه اینکه افراد بتوانند نیازهای خود را از طریق شبکه جهانی اینترنت هم برطرف سازند. بدین صورت بیشتر با نرم افزارهایی مثل سیستم عامل، نرم افزارهای اداری مثل آفیس و مرورگر باید کار کنند. این برنامه ها معمولاً توسط شرکت ها و سازمان های مختلف تولید می شوند که کاربران به خواست خود می توانند از یکی از آنها استفاده کنند.

علی شیرزادی
انواع سواد از نظر یونسکو

بر اساس تعریف یونسکو شخص با سواد فردی است که دارای پارامتر های زیر باشد.

سواد عاطفی: توانایی برقراری روابط عاطفی با خانواده، همسر و دوستان به نحو احسن

در نگاه کلی، سواد عاطفی اصطلاحی آموزشی است که در نقطه ی مقابل هوش عاطفی، که بیشتر مورد استفاده ی دنیای صنعت و تجارت است، قرار می گیرد. این اصطلاح را به اشکال مختلفی تعریف کرده اند اما علی الاصول به آن توانایی اتلاق می شود که ما به وسیله ی آن قادر به اندیشیدن، تشخیص دادن، اداره کردن، دریافتن و انتقال عواطف خود به طور مناسب و درک و فهم این مطلب هستیم که این عوامل چگونه رفتارها و مناسبات ما را شکل می دهند و بر اندیشیدن ما تأثیر می گذارند.

سواد ارتباطی: توانایی برقراری ارتباط و تعامل با تمامی اعضای جامعه (آداب معاشرت- روابط اجتماعی احسن)

به طور کلی بشر، اجتماعی خلق شده و ارتباط برقرار نمودن با دیگران جزء نیازهای او محسوب می شود. غریزاً اجتماعی انسان به صورت یک سلسله تقاضا در باطن انسان وجود دارد که تعلیم و تربیت در رشد و شکوفایی و پرورش آن نقش به سزایی دارد. انسان زمانی یک زندگی سالم اجتماعی خواهد داشت که بتواند با دیگران ارتباط اجتماعی سالم برقرار نماید و در ارتباط با دیگران رشد کرده، به دیگران اعتماد داشته باشد و خود را متعهد و مسئول اجتماع خویش بداند.

سواد مالی: توانایی مدیریت اقتصادی درآمد (چگونگی پس انداز، سرمایه گذاری و مدیریت خرج)

سواد مالی عبارت است از دانش و درک مفاهیم و مخاطرات مالی، و مهارت ها، انگیزش و اطمینان برای به کار بستن چنین دانش و درکی، به منظور اتخاذ تصمیم های ارزشمند از طیفی از زمینه های مالی برای بهبود رفاه مالی افراد و جامعه و توانمندسازی در جهت مشارکت در زندگی اقتصادی می باشد که این نشان می دهد که افرادی می توانند زندگی بهتری داشته باشند که از سواد مالی مناسبی برخوردار باشند.

سواد رسانه: اینکه بدانیم کدام رسانه ها معتبر و کدام نا معتبر است؛

هزاره سوم

گروه گردشگری

